

DNA VERİLERİ VE MİLLİ DNA VERİ BANKASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; kimlik tespiti veya adlî amaçla DNA örneklerinin alınması, analiz yapılması, verilerin saklanması, verilerden yararlanılması ile Türkiye Millî DNA Veri Bankasının kuruluş ve görevlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

(2) Bu Kanun hükümleri, tıbbî etik kuralları çerçevesinde bir hastalığın teşhis ve tedavisi ile bilimsel araştırma ve deney amacıyla yapılan DNA analizleri hakkında uygulanmaz.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Banka: Millî DNA Veri Bankasını,
 - b) Başkanlık: Millî DNA Veri Bankası Başkanlığını,
 - c) Başkan: Millî DNA Veri Bankası Başkanını,
 - ç) Biyolojik örnek: Kaynağını insan vücudundan alan, DNA profili elde etmeye uygun, kan, tükürük, doku, kemik, tırnak, saç ve benzeri oluşumları,
 - d) DNA: Deoksiribonükleik asidi,
 - e) DNA izolatu: Biyolojik örneklerden elde edilmiş DNA içeren yapıyı,
 - f) DNA analizi: DNA verisi elde etmek amacıyla DNA izolatu üzerinde yapılan bilimsel testi,
 - g) DNA profili: Bir kişiyi diğerlerinden ayırt eden DNA karakteristiklerinin tümünü,
 - ğ) DNA verisi: DNA analizi sürecinde elde edilen bilgilerin tümünü,
 - h) DNA veri tabanı: DNA analizi sonucu elde edilen kişiye özgü DNA profillerinin kodlandırıldığı bilgilerin tutulduğu veri tabanını,
 - ı) Gönüllü: Kendi rızasıyla DNA profili elde etmeye yönelik biyolojik örnek veren kişiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Yasaklar

Kanunîlik ilkesi

MADDE 3- (1) DNA analizi, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen hallerde yapılabilir.

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen esas ve usullere uygun olarak ve ancak meşru amaçlarla ilgili kişinin açık rızasıyla da DNA analizi yapılabilir.

Temel ilkeler

MADDE 4- (1) DNA verilerinin;

- a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun işlenmesi,
 - b) Kanunların belirtmiş olduğu meşru amaçlar için toplanması ve bu amaçlara aykırı olarak kullanılmaması ve aktarılmaması,
 - c) Toplandıkları amaçla bağlantılı, yeterli ve orantılı olması,
 - ç) Kanunlarla belirtilen süre sonuna kadar saklanması,
 - d) Doğru olması ve gerektiğinde güncellenmesi,
- gerekir.

DNA analizi yapılmasına ilişkin temel esaslar

MADDE 5- (1) DNA analizi;

a) 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda belirlenen esas ve usûller çerçevesinde vücuttan,

b) Bir suç sebebiyle olay yerinden veya suçla bağlantılı diğer yerlerden,

c) Kim olduğunu tespit etmek amacıyla;

1) Hukukî uyumsuzluklarda,

2) Hukuki veya fiilî sebeplerle kimliğin tespit edilememesi halinde,

Kişilerin vücudundan, vücut parçalarından, eşyasından veya ölmüş kişilerden,

ç) Görevleri sebebiyle hayati risk taşıyanlardan,

d) Gönüllü kişilerden,

Alınan biyolojik örnekler üzerinde yapılabilir.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen hallerde, mahkeme kararıyla, (2) numaralı alt bendinde belirtilen halde ise, yetkili kolluk amirinin gözetimi altında DNA analizi yapılmak üzere biyolojik örnek alınabilir.

(3) DNA analizi yapılmak üzere laboratuvara gönderilecek biyolojik örnekler kodlanır, kime ait olduğu, analizi yapacak olan görevlilerden gizli tutulur.

(4) Biyolojik örneğin alınmasından laboratuvar sonuçlarının kaydına kadar geçen süreçte izlenecek kodlama sistemiyle ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

DNA verisi elde etme ve kullanma yasağı

MADDE 6- (1) DNA analizi yapmaya yetkili laboratuvarlar;

a) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda belirtilen esaslar dışında, başka amaçlarla DNA verisi elde edemez,

b) DNA verilerini üçüncü kişilerin ulaşabileceği bir ortamda bulunduramaz, başkalarına iletmez veya başka amaçlarla kullanamaz.

(2) Bu Kanunun 8, 9, 11, 12 ve 15 inci maddeleri hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hak ve Yetkiler, Yükümlülükler ile DNA Verilerinin Aktarılması

DNA analizi yapma yetkisi

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerine göre DNA analizi yapmaya;

a) Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı,

b) Bankanın olumlu görüşü alınmak suretiyle üniversiteler,

c) Bankanın olumlu görüşü ve Sağlık Bakanlığının izniyle diğer gerçek ve tüzel kişilere ait olan laboratuvarlar,

Yetkilidir.

(2) Özel hukuk uyumsuzluklarında gerekli görülen DNA analizleri, birinci fıkrada sayılan yerlerde yapılabilir.

(3) Ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak DNA analizi yapacak laboratuvarlarda uyulması gereken esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Bilgi alma ve düzeltme hakkı

MADDE 8- (1) DNA analizine tâbi tutulan kişi, analizi yapan kurumdan veya laboratuvardan yapılan işlemin sonuçları hakkında bilgi almak, bunlara ilişkin kayıtların düzeltilmesini veya güncelleştirilmesini istemek hakkına sahiptir. Bu istem yazılı olarak yapılır.

(2) İlgili kurum veya laboratuvar, bu yoldaki istemlere onbeş iş günü içinde cevap vermek zorundadır. Kurumun veya laboratuvarın ilgili kişiye süresi içinde cevap vermemesi, cevabın olumsuz olması veya yeterli olmaması hâllerinde ilgili onbeş gün içerisinde Başkanlığa başvurabilir. Başkanlık istemi onbeş gün içerisinde sonuçlandırır ve onbeş gün içinde kararını istemde bulunana ve gereği yapılmak üzere de ilgili kuruma bildirir.

(3) Suç soruşturulması ve kovuşturulmasına ilişkin hükümler saklıdır.

DNA profillerinden yararlanma yetkisi

MADDE 9- (1) Banka bünyesinde kayıtlı olan DNA profillerinden ancak, bir soruşturma, kovuşturma veya özel hukuk uyuşmazlığında gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi veya kimlik tespiti amacıyla yararlanılabilir.

Gönüllülüğe ilişkin esaslar ve aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Gönüllü kişi; kendisinden örnek alınmadan önce, bu örnekler üzerinde ne türlü işlemler yapılacağı, nerede ve ne şekilde saklanıp kullanılacağı, kimlere aktarılabilmesi konusunda aydınlatılır, hakları anlatılır ve bu husus tutanakla tespit olunur.

(2) Gönüllünün yapılacak işlemin hukukî anlam ve sonucunu algılayabilecek durumda olmaması hâlinde, kanunî temsilcisinin onayı alınır. Kanunî temsilcisinin olmaması veya tespit edilememesi durumunda hâkim kararı aranır.

(3) Gönüllü, kendisine ait profillerin silinmesini isteyebileceği gibi, kendisinden elde edilen profillerin kullanılmasından ve saklanmasından da her zaman vazgeçebilir.

(4) Gönüllünün, kendisine ait profillerin silinmesi talebinin Bankaya bildirilmesinden itibaren en geç onbeş gün içinde bu kişiye ait profiller silinerek kendisine bu konuda bildirim yapılır.

(5) Gönüllülerden elde edilen DNA profilleri birinci fıkra uyarınca kendilerine bildirilen amaç dışında kullanılamaz ve başka bir yere aktarılamaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Biyolojik örnekler ile DNA izolatlarının saklanması ve yok edilmesi

MADDE 11- (1) 5 inci madde hükümlerine göre alınan biyolojik örnekler ile DNA izolatlarının saklanması ve yok edilmesinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, şüpheli veya sanığın vücudundan alınan biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ile buna ilişkin bilgilerden;

1) Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasına giren kararların kesinleşmesi halinde izolatlar ve bunlardan elde edilen bilgiler derhal yok edilir.

2) Ceza veya güvenlik tedbirine mahkumiyet ya da düşme kararı verilmesi halinde izolatlar, hükmün kesinleşmesinden sonra derhal yok edilir. Ancak, bu biyolojik örneklerden elde edilen bilgiler süresiz olarak saklanır.

3) Bu bent hükmünün uygulanmasında Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemeler, karar ya da hükmün kesinleşmesini, DNA analizi yapan laboratuvarlara, karar veya hükmün kesinleşmesi tarihinden itibaren bir ay içerisinde bildirmekle yükümlüdür.

b) Bir suç sebebiyle olay yeri veya suçla bağlantılı diğer yerlerdeki biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ile buna ilişkin bilgilerden;

1) Biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ve bunlardan elde edilen bilgiler, Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamına girmesi halinde derhal yok edilir.

2) Ceza veya güvenlik tedbirine mahkumiyet ya da düşme halinde, biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar, kanunlarda öngörülen cezanın alt sınırı beş yıla kadar

olanlarda beş yıl; beş yıl ve daha fazla olanlarda ise on yıl süreyle saklanır. Ancak, biyolojik örneklerden elde edilen bilgiler süresiz olarak saklanır.

3) Bu bent hükmünün uygulanmasında Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemeler, karar ya da hükmün kesinleşmesini, DNA analizi yapan laboratuvarlara, karar veya hükmün kesinleşmesi tarihinden itibaren bir ay içerisinde bildirmekle yükümlüdür.

c) Görevleri sebebiyle hayati risk taşıyanların biyolojik örnekleri, elde edilen izolatları ve buna ilişkin bilgilerden;

1) Elde edilen biyolojik örnekler ile bu örneklerden elde edilen izolatlar laboratuvar sonucu alındıktan sonra derhal yok edilir.

2) DNA analizi sonucunda elde edilen bilgiler laboratuvarlarca ilgilinin veya ilgili kurumun istemi üzerine görevleri süresince saklanır ve daha sonra derhal imha edilir. İstem bulunmaması halinde süresiz olarak saklanır.

ç) Gönüllülerin biyolojik örnekleri, elde edilen izolatları ve buna ilişkin bilgilerinden;

1) Elde edilen biyolojik örnekler ile bu örneklerden elde edilen izolatlar laboratuvar sonucu alındıktan sonra derhal yok edilir.

2) DNA analizi sonucunda elde edilen bilgiler laboratuvarlarca ilgilinin istemi üzerine derhal imha edilir, isteminin bulunmaması halinde, süresiz olarak saklanır.

(2) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (c) bentlerinde belirtilen esaslar uyarınca DNA analizi yapılmak üzere laboratuvara gönderilen biyolojik örnekler, DNA analiz sonuçları ortaya çıktıktan sonra ilgili mercie analiz sonuçlarının yorumunu içeren rapor ile birlikte gönderilir.

(3) Bu madde hükümlerine göre elde edilen izolatlar, DNA analizinin yapıldığı laboratuvarlar tarafından teknik koşullara ve usulüne uygun olarak saklanır.

DNA profillerinin yurtdışına aktarılması

MADDE 12- (1) DNA profillerinin yurtdışına aktarılmasına Banka tarafından karar verilir.

(2) DNA profilleri, ancak kişilik haklarının korunması açısından profilin istendiği yabancı ülkede eşdeğer ve etkin koruma bulunuyorsa yurtdışına aktarılabilir.

(3) Profilin istendiği ülkede eşdeğer ve etkin bir koruma olmasa dahi;

a) İlgili kişinin açık rızasının bulunması ve

b) Bir hakkın tespiti, icrası veya korunması için aktarımın gerekli veya kanun gereği zorunlu olması,

hâlinde DNA profilleri yurtdışına aktarılabilir.

(4) Yabancı ülke makamlarının, eşdeğer ve uygun bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmesi hâlinde DNA profilleri, yurt dışına aktarılabilir.

(5) Banka, yurtdışına veri transferinde;

a) Taraf olunan uluslararası anlaşmaları,

b) Veri talep eden ülkeyle Türkiye Cumhuriyeti arasında veri aktarımına ilişkin fiilî karşılıklılık durumunu,

c) Her somut veri transferine ilişkin olarak bunun amaç ve süresini,

ç) Verinin transfer edileceği ülke ve bu ülkede uygulanan konuyla ilgili kanunları,

d) Koruma tedbirleri ve verinin transfer edileceği ülke makamları tarafından yeterli önlemlerin alınıp alınmadığını,

değerlendirmek suretiyle karar verir.

(6) Suç soruşturması ve kovuşturmasına ilişkin hükümler saklıdır.

(7) DNA profillerinin yurtdışına aktarılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle gösterilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DNA Veri Tabanı

DNA veri tabanı

MADDE 13- (1) Bu Kanun hükümlerine göre örnekler üzerinde yapılan laboratuvar analizleri sonucunda elde edilen DNA profilleri, Banka bünyesinde oluşturulan sisteme kodlanarak kaydedilir.

(2) DNA veri bankası sistemi, suçla ilgili ve suç dışı olmak üzere iki ana dizinden oluşur.

(3) Sisteme veri girişi; Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılır.

(4) Üçüncü fıkra dışındaki laboratuvarlar tarafından elde edilen DNA profillerinden bu Kanunun;

a) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendinde sayılanlar, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemenin talebiyle,

b) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen hallerde mahkemenin talebiyle, (2) numaralı alt bendinde belirtilen hallerde, Cumhuriyet savcısının talebiyle,

c) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde sayılanlar ilgili kurum ya da kuruluşun talebiyle,

ç) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılanların kendi talebiyle, Banka tarafından sisteme kaydedilir.

(5) Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı ile laboratuvarlar tarafından bu Kanun hükümlerine göre yapılan analizler sonucunda elde edilen veriler, bu Kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun olması halinde sisteme kaydedilir. Banka tarafından yapılan incelemede, bu Kanun hükümlerine uygun olmadığı tespit edilmesi hâlinde veri, sisteme kaydedilmez.

(6) Sisteme veri girişine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Gizlilik kuralı

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerine göre, Banka bünyesinde oluşturulan sistem, DNA veri tabanında tutulan profillerin karşılaştırılması, yurtdışına aktarılması veya eşleştirilmesi ile DNA verilerinin elde edilmesine ilişkin yapılan her türlü işlemler ile bunların sonuçları gizlidir.

(2) Suç soruşturması ve kovuşturmasına ilişkin hükümler saklıdır.

DNA veri tabanında tutulan DNA profillerinin karşılaştırılması

MADDE 15- (1) Bankada bulunan DNA veri tabanındaki DNA profillerinin karşılaştırılması ve eşleştirilmesi aşağıda belirtilen ilkelere göre yapılır:

a) Suçla ilgili DNA profillerinin karşılaştırılması; soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının, kovuşturma evresinde ise mahkeme veya hâkimin talebi ile yapılır. Bu karşılaştırma sonucunda yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmaya ilgisi olmayan ancak, diğer bir suçun işlendiği şüphesini uyandıracak bir eşleştirme elde edilirse; bu eşleştirme sonucu muhafaza altına alınır ve durum derhal ilgili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

b) “Suç dışı” dizin içindeki DNA profillerinin karşılaştırılması, ancak mahkemeler veya Cumhuriyet başsavcılıkları ile ilgili diğer kamu kurum, kurul veya kuruluşlarınca talep edilebilir.

c) Suçla ilgili veya suç dışı dizin içindeki DNA profillerinin karşılaştırılması, adli yardımlaşma ve uluslararası istinabe kurallarına göre yabancı adli makamlar tarafından talep edilmesi halinde, Ülkemizin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmeler ile karşılıklılık esası uygulanır. Ancak bu uygulamada bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslar göz önünde tutulur.

ç) Banka tarafından sistemdeki DNA profillerinin karşılaştırılması ve eşleştirilmesi sonucunda elde edilen DNA profillerinin anlaşılır yorumu, istemde bulunan mercie gizlilik kaydı içeren bir rapor olarak gönderilir.

(2) Suçla ilgili DNA profilleri, ancak suçla ilgili ana dizinde yer alan DNA profilleri ile karşılaştırılabilir. Bunun dışındaki profiller de ancak suç dışı dizin içindeki verilerle karşılaştırılabilir.

(3) Veri karşılaştırılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

DNA Analizi Yapmaya Yetkili Laboratuvarların Uyacakları Esaslar, DNA Analiz İzninin İptali ve Denetim

DNA analizi yapmaya yetkili laboratuvarların uyacakları esaslar

MADDE 16 - (1) DNA analizi yapmaya yetkili laboratuvarlar, faaliyete başlamadan önce esas ve usulleri yönetmelikte gösterilen “başvuru formu”ndaki bilgileri tam ve doğru olarak Bankaya sunarlar.

(2) Banka, kendisine verilen başvuru forumunu onbeş işgünü içerisinde inceler. Bu inceleme sonucunda her hangi bir eksikliğin bulunduğu tespit edilmesi halinde, bunun giderilmesi için başvuru sahibine onbeş işgününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir. Bu süre içerisinde de eksikliğin giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

(3) Banka, başvurunun bu Kanunda belirtilen koşulları taşıdığı tespit edilmesi halinde, “başvurunun kabulüne” karar verir. Bankanın olumlu görüşü ile birlikte bu karar, karar tarihinden başlamak üzere beş işgünü içerisinde Sağlık Bakanlığına bildirilir.

DNA analiz izninin iptal edilmesi

MADDE 17- (1) DNA analiz izni;

a) Laboratuvarların istemi,

b) Sağladığı verilerin sahteliğinin veya yanlışlığının ortaya çıkması, bilgilerin değişmesi veya bu Kanunda belirtilen suçların işlenmesine sebebiyet verilmesi,

c) DNA analiz izni bulunan laboratuvar sahibinin fiil ehliyetinin sınırlandırıldığı, iflasının veya gaipliğinin ya da ölümünün veya tüzel kişiliğinin sona erdiğinin öğrenilmesi, Durumunda iptal edilir.

(2) DNA analiz iznine sahip laboratuvarların faaliyetlerinin devamı sırasında veya yapılan denetleme sonucunda bu Kanunda belirtilen şartları kaybetmeleri halinde de birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Banka, DNA analiz izninin iptalini kamu kurum ve kuruluşları ile diğer üçüncü kişilere hızlı ve güvenilir bir şekilde bildirir.

Hukukî sorumluluk

MADDE 18 - (1) DNA analizi yapma iznine sahip laboratuvarlar, hukukî sorumluluk bakımından genel hükümlere tabidir.

(2) Laboratuvarların üçüncü kişilere ve DNA veri sahibine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran ya da sınırlandıran her türlü şart geçersizdir.

Denetim

MADDE 19 - (1) DNA analizi yapma iznine sahip laboratuvarların bu Kanunun uygulanmasına ilişkin faaliyet ve işlemlerinin denetimi Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilir. Denetim, Sağlık Bakanlığı tarafından iki yılda bir veya gerektiğinde ya da Bankaca gerekçeleri gösterilmek koşuluyla talep edilmesi halinde yapılabilir.

(2) Denetleme sırasında, denetleme yapmaya yetkili görevliler tarafından her türlü defter, belge ve kayıtların verilmesi, binalar ve eklentilerine girme, yazılı ve sözlü bilgi alma, örnek alma, işlem ve hesapları denetleme istemlerinin laboratuvarlar tarafından yerine getirilmesi zorunludur. Denetim sonucunda hazırlanan rapor, Bankaya gönderilir. Banka, gelen denetim raporunda araştırılması gereken ilave hususlar bulunduğunu tespit etmesi halinde, durumu onbeş işgünü içerisinde Sağlık Bakanlığına bildirir ve Sağlık Bakanlığı bu istemle ilgili gerekli işlemleri derhal yerine getirir.

(3) Denetim sonucunda, laboratuvarlarda 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya ceza hükmü içeren diğer kanunların uygulanmasını gerektiren bir hukuka aykırılık tespit edilmesi halinde, rapor geciktirilmeksizin derhal mahalli Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir ve durum ayrıca Bankaya da iletilir.

(4) Gerçek veya tüzel kişilere ait laboratuvarlar aracılığıyla veya laboratuvarda çalışan görevlilerin bir suçla mahkum olmaları halinde mahkumiyet hükmünü içeren ilam, kararı veren mahkemece hükmün kesinleşmesinden itibaren bir ay içerisinde Bankaya bildirilir.

(5) Bu madde uygulamasında Sağlık Bakanlığının istemi halinde her türlü destek Banka tarafından sağlanır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 20 - (1) Bu Kanunun 16 ilâ 19 uncu maddesi hükümleri, bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan kurumlar hakkında uygulanmaz.

(2) Özel kanun hükümleri saklıdır.

ALTINCI BÖLÜM **Bankanın Kuruluş ve Görevleri**

Kuruluş

MADDE 21- (1) Bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, Ankara'da, kamu tüzel kişiliğini haiz, bilimsel, idarî ve malî özerkliğe sahip ve Başbakanlıkla ilgili, Türkiye Milli DNA Veri Bankası kurulmuştur.

(2) Banka, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tâbidir.

Bankanın görevleri

MADDE 22- (1) Bankanın görevleri şunlardır:

a) DNA veri tabanı sistemini kurmak, işletmek, sisteme veri girişine ilişkin esas ve usulleri belirlemek,

b) DNA analizi yapılmak üzere laboratuvara gönderilen biyolojik örneklerin kodlanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemek,

c) DNA analizi yapacak laboratuvarlar hakkında görüş bildirmek,

ç) DNA veri tabanında karşılaştırma ve eşleştirme yapmak suretiyle ilgili mercie rapor sunmak,

d) DNA analizi yapma yetkisi bulunan laboratuvarların uyacakları ulusal ve uluslararası standartları belirlemek,

e) Ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği yapmak, bu kurumlarla veri iletişimini sağlamak,

f) DNA profillerinin yurtdışına aktarılmasına karar vermek,

g) DNA analizlerinde laboratuvarlar tarafından alınacak ücretin alt ve üst sınırlarını belirlemek,

ğ) Bankanın görev alanına giren konularda Banka personeline veya Banka personeli dışında uygun görülenlere eğitim vermek,

h) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek.

Teşkilât

MADDE 23 – (1) Banka; Başkanlık, Yürütme Kurulu, Danışma Kurulu, ana hizmet birimleri, danışma birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Başkanlık

MADDE 24 – (1) Başkanlık, Başkan ile bir başkan yardımcısından oluşur.

Başkan ve başkan yardımcısı

MADDE 25- (1) Başkan ve başkan yardımcısı; Tıp veya Fen Fakültelerinden en az lisansüstü eğitim belgesi almış, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden en az (C) düzeyinde veya bu dillerden herhangi birisinden Üniversitelerarası Dil Sınavından en az (65) yabancı dil puanı alan, Devlet memuru olma niteliğine sahip, mikrobiyoloji ve klinik mikrobiyoloji, adlî biyoloji, genetik veya moleküler biyoloji alanlarından birisinde kamu veya özel kuruluşlarda fiilen en az on yıl görev yapmış ve otuzbeş yaşını doldurmuş olanlar arasından; Başkan müşterek kararnameyle, başkan yardımcısı ise Yürütme Kurulu üyeleri arasından Başkan tarafından atanır.

(2) Başkan ve başkan yardımcısının görev süresi dört yıldır. Görev süresi dolanlar aynı usulle ancak bir kez daha yeniden atanabilir.

Başkanın görevleri

MADDE 26 – (1) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bankayı resmî ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek,
- b) Bankanın, kamu kurum, kurul ve kuruluşları ile kamu hizmeti veren diğer gerçek ve tüzel kişiler ile ilişkilerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Bankanın, bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmesi doğrultusunda etkin ve verimli çalışmasını sağlamak,
- ç) Bankanın görevleriyle ilgili düzenleyici işlemleri yürürlüğe koymak,
- d) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek,
- e) Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlayarak Danışma Kurulu üyelerinin değerlendirmesine sunmak,
- f) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla belirlenen görevleri yerine getirmek.

Başkan yardımcısının görevleri

MADDE 27- (1) Başkan yardımcısının görevleri şunlardır:

- a) Başkanın hukukî veya fiili sebeplerle geçici olarak görevden ayrılması durumlarında, Başkana vekâlet etmek,
- b) Başkan tarafından verilen görevleri yapmak,
- c) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla belirlenen görevleri yerine getirmek.

Yürütme Kurulu

MADDE 28- (1) Yürütme Kurulu; başkan, başkan yardımcısı, Adlî Tıp Kurumu Biyoloji İhtisas Dairesinden bir, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminâl Daire Başkanlığı Biyolojik İnceleme Şube Müdürlüğünden bir, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminâl Polis

Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı Biyolojik İncelemeler Şube Müdürlüğünden bir, Adalet Bakanlığında kamu veya ceza hukuku alanında en az lisansüstü eğitim almış birinci sınıf hâkimlerden bir, Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünden bir ve Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve tıbbî genetik, mikrobiyoloji veya moleküler biyoloji alanında uzmanlığa sahip öğretim üyeleri arasından belirleyeceği bir kişi olmak üzere yedi kişiden oluşur. Yürütme Kurulu üyeleri müşterek kararname ile atanır. Bu Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü saklıdır.

(2) Başkan aynı zamanda Yürütme Kurulunun da başkanıdır.

(3) Hâkim sınıfından üye hariç olmak üzere, diğer üyelerin yüksek öğrenim görmüş ve kamu hizmetinde en az yedi yıl fiilen çalışmış olmaları gerekir.

(4) Kurumlarınca kurul üyeliğine önerilen adayların muvafakatları aranır.

(5) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Görev süresi bitenler bir kez daha atanabilir.

(6) Üyelikler, görev süreleri dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan yer için bir ay içinde bu madde hükümlerine göre atama yapılır. Bu şekilde atanan kişiler, yerine atandıklarının görev sürelerini tamamlar.

(7) Kurul başkan ve üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak atanmaları için gerekli şartları taşımadığı anlaşılan, taksirli suçlar hariç olmak üzere, görevleri ile ilgili olarak işledikleri bir suçtan dolayı en az altı ay ve daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı haklarında verilen mahkumiyet kararı kesinleşen kurul başkan ve üyeleri görev süreleri dolmadan atanmalarındaki usule uygun olarak görevden alınır. Bu durumda altıncı fıkra hükmüne göre atama veya seçim yapılır.

(8) Kurul, tam gün esasına göre çalışır. En az beş üye ile toplanır. Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verilir.

Yürütme Kurulunun görevleri

Madde 29 – (1) Yürütme Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Başkanlık tarafından hazırlanmış olan yıllık çalışma raporu, programı ile yıllık bütçeyi onaylamak,

b) Eğitim ve bu hizmetlere ilişkin kararları almak,

c) Banka tarafından verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretleri gösteren tarifeyi hazırlamak,

ç) DNA analizlerinde laboratuvarlar tarafından alınacak ücretin alt ve üst sınırlarını belirlemek,

d) Bu Kanun hükümleri uyarınca DNA analizi yapacak kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında ilgili bakanlıklara görüş bildirmek,

e) Cumhuriyet başsavcılıkları ile mahkemelere sunulan raporların şekil ve içeriklerini belirlemek,

f) Bu Kanun hükümlerine göre, DNA profillerinin yurt dışına aktarımına karar vermek,

g) Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Danışma Kurulu

MADDE 30– (1) Danışma Kurulu aşağıda belirtilen kurum temsilcilerinden oluşur:

a) Başbakanlık Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar Yardımcısı,

b) Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve tıbbî genetik veya moleküler biyoloji alanında uzmanlığa sahip öğretim üyeleri arasından belirleyeceği bir üye,

c) Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğünden en az birinci sınıfa ayrılmış hâkimler arasından belirlenecek bir üye,

ç) Türkiye Barolar Birliğinin mesleki kıdemi en az on yıl olan üyeleri arasından belirleyeceği bir üye,

d) Türk Akreditasyon Kurumu Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığından belirlenecek bir üye.

(2) Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanı, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanı, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanı bu kurulun doğal üyesidir.

(3) Danışma Kurulu her takvim yılında en az iki defa toplanır. Danışma Kurulu Başkanı gerekli gördüğü hallerde Danışma Kurulunu toplantıya çağırabilir.

(4) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetleri Bankaca yürütülür. Danışma Kurulunun toplantı, çalışma, esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Danışma kurulunun görevleri

MADDE 31- (1) Danışma kurulunun görevleri şunlardır:

a) Bankanın yürüteceği faaliyetlerin etkinliğini artırmak üzere tavsiyelerde bulunmak,
b) Bankanın yıllık çalışma raporu ve programı ile yıllık bütçesi hakkında görüş bildirmek,

c) Bankanın yıllık faaliyet planında yer alan konularla ilgili kurum ve kuruluşların uygulamaya sağlayabileceği katkıları belirlemek,

ç) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

Bankanın hizmet birimleri

MADDE 32- (1) Bankanın hizmet birimleri, bankanın görev ve yetkilerinin gerektirdiği sayıda daire başkanlıkları şeklinde teşkilâtlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı birimlerden oluşur.

a) Ana hizmet birimi, Veri İşlem Dairesi Başkanlığıdır.-

b) Danışma birimi, Hukuk Müşavirliği;

c) Yardımcı hizmet birimi, Eğitim Dairesi Başkanlığı ile İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığıdır.

(2) Daire başkanlıkları, yeteri kadar uzman istihdam eder ve uzmanlık esasına göre çalışır.

(3) Daire başkanları, Yürütme Kurulunun önerisi ve Başkanın onayı ile atanır. Bankada görevli diğer personel Başkanın oluru ile atanır.

Veri İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri

MADDE 33- (1) Veri İşlem Dairesinin görevleri şunlardır:

a) Laboratuvarlardan gönderilen DNA profillerini oluşturulan dizinlere girmek, bu Kanunla yetkili kılınan mercilerin talepleri doğrultusunda dizinler içinde arama ve karşılaştırma yaparak sonuçları hakkında ilgili mercilere bilgi vermek,

b) Bankanın bilgi işlem sistemini kurmak, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, bunlara ait hizmetleri ilgili birimlerle birlikte yürütmek,

c) Bilişim teknolojisindeki gelişmelere uygun olarak daha etkin ve verimli bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurmak,

ç) Başkanlığın görev alanına giren konularda ulusal veya uluslararası kapsamda, sistemler arası çevrim içi veya çevrim dışı veri akışını ve koordinasyonu sağlamak,

d) Bilgi işlem standartlarının belirlenmesi ve gelişiminin izlenmesinde, bilgi işlem makinelerinin ve yazılımının kullanılmasında diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,

e) İlgili kurumlara ait kayıtları, Başkanlık ve ilgili kurumların sistem üzerinde gerçekleştirdikleri her türlü faaliyete ait bilgisayar kayıt ve bilgileri muhafaza etmek,

- f) Kurulan ve işletilen sistemlerin, kaydedilen verilerin güvenliğini sağlamak,
- g) Başkanlık faaliyetleri için ihtiyaç duyulan her türlü malzeme, sistem ve donanımın yurt içi ve yurt dışından temin edilmesi konularında görüş bildirmek,
- ğ) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri

MADDE 34 – (1) Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Banka personeli veya bunun dışında uygun görülen personelin eğitimlerini ücretli veya ücretsiz sağlamak,
- b) Bankanın vereceği eğitime ilişkin olarak eğitim planını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek,
- c) Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 35- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- a) Başkan, Banka birimleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukukî konular hakkında görüş bildirmek,
- b) Bankanın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
- c) Adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf olduğu adli ve idari davalarda Bankayı temsil etmek veya Banka tarafından hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmek,
- ç) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 36- (1) İnsan kaynakları ve destek hizmetleri dairesi başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bankanın insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak, tekliflerde bulunmak ve personelin özlük işlemlerini yürütmek,
- b) Bankanın ihtiyacı olan her türlü yapım, satın alma, kiralama, bakım ve onarım, arşiv, sağlık ve benzeri her türlü idari ve malî hizmetleri yürütmek,
- c) Bankanın taşınır ve taşınmaz mal kayıtlarını tutmak,
- ç) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Milli DNA Veri Bankası uzman yardımcısı

MADDE 37- (1) Milli DNA veri bankası uzman yardımcılığına atanabilmek için 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ilave olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Yüksek öğretim kurumlarının en az dört yıl süreyle eğitim veren Tıp, Fen, Fen - Edebiyat, Mühendislik fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarının biyoloji veya bu alanla ilgili bölümlerinden mezun olmak,
- b) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak,
- c) Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibariyle otuz yaşını doldurmamış olmak.

Milli DNA Veri Bankası uzmanlığı

MADDE 38- (1) Milli DNA Veri Bankası uzman yardımcılığına atanmalar en az beş yıl çalışması, olumlu sicil alması, konuları ile ilgili hazırlayacakları uzmanlık tezinin Yürütme

Kurulu tarafından kabul edilmesi, açılacak mesleki ve yeterlik sınavında başarılı olması, Kamu Personeli Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavından İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden en az (C) düzeyinde yabancı dil puanı alması halinde “DNA Veri Bankası Uzmanı” unvanını alırlar.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre yapılan sınavlarda iki kez başarılı olamayanlar uzman yardımcısı olarak görevlerine devam ederler.

(3) Milli DNA Veri Bankası uzman yardımcılığı sınavı ile Milli DNA Veri Bankası uzmanlığı sınavının uygulama şekil ve esasları yönetmelikte düzenlenir.

Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 39- (1) Bankanın başkan, başkan yardımcısı ve Yürütme Kurulu üyeleri ile diğer personeli, çalışmaları ve denetlemeleri sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendileri veya başkalarının yararlarına kullanamazlar.

(2) Sır saklama yükümlülüğü, birinci fıkrada sayılanların görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Banka Gelirleri, Giderleri, Malları ve Malî Hükümler

Bankanın bütçesi ve gelirleri

MADDE 40 - (1) Banka bütçesi 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cetvel için öngörülen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Bankanın gelirleri şunlardır:

- a) Banka adına konulacak ödenek,
- b) Yayın ve eğitim gelirleri,
- c) Bankaya ait taşınır ve taşınmaz mallardan elde edilen gelirler,
- ç) DNA profillerinin karşılaştırılmasından elde edilen gelirler,
- d) Yukarıda sayılan gelirlerin nemalandırılması suretiyle elde edilecek gelirler,
- e) DNA analizi yapma iznine sahip laboratuvarlar tarafından her bir analiz karşılığı alınacak ücretin yüzde ikisi karşılığı elde edilen gelirler.

(3) Laboratuvarlar, her yıl Bankanın belirleyeceği ücret alt ve üst sınırlarına uymak zorundadır.

Bankanın giderleri ve malları

MADDE 41- (1) Bankanın harcamaları Yürütme Kurulu kararı ile yürürlüğe giren yıllık bütçeye göre yapılır.

(2) Bankanın yıllık hesapları ile harcamalarına ilişkin işlemler Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 21/02/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu çerçevesinde denetlenir. Banka denetleme sonuçları ile ilgili gerekli tedbirleri alır. Denetim sonuçları ile bunlara ilişkin işlemleri gösterir rapor Bankanın yıllık faaliyet raporu ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

(3) Banka, bu Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) ilâ (d) bentlerine göre elde edilen gelirlerden, 7 nci madde hükmüne göre DNA analizi yapma yetkisi bulunan laboratuvarlara, sarf malzemelerinin temini hususunda gerekli desteği sağlar. Bu desteğin oranı analiz için Bankaya kaydedilen veri miktarı göz önünde tutularak Yürütme Kurulunca belirlenir. Ancak, analiz bedeli analizi talep edenlerce ödenen laboratuvarlar için bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Malî hükümler

MADDE 42- (1) Başkan ve Yürütme Kurulu üyelerine görevleri süresince Devlet Memurları Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre en yüksek devlet memurunun almakta olduğu ek gösterge dahil aylık ve sosyal yardımlar ile zam ve tazminatlar ödenir. Ancak, başkan ve üyelerin daha önce almış oldukları her türlü aylık ve ödeneklerin miktarının bu fıkra hükümlerine göre belirlenen miktardan az olması halinde aradaki fark, tazminat olarak Banka bütçesinden karşılanır.

(2) Yürütme Kurulu üyeliğine atanan kamu görevlileri, görevleri süresince kurumlarından ücretsiz izinli sayılırlar. Ancak bu görevde geçecek süre mesleklerinde geçmiş ve nitelikli terfi etmiş sayılırlar.

(3) Başkan ve üyelerin atanmadan önce tâbi oldukları sosyal güvenlik kuruluşları ile ilişkileri devam eder.

(4) Başkan ve üyeler, seçim veya atamalarını takip eden bir ay içinde Başbakanlığa mal bildiriminde bulunurlar.

(5) Danışma Kurulu üyelerine yılda üç toplantıyı geçmemek üzere, görev yapılan her gün için uhdesinde kamu görevi bulunanlar bakımından (2000), bulunmayanlar bakımından (3000) ek gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktarı geçmemek üzere huzur hakkı ödenir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tâbi tutulamaz.

(6) Danışma Kurulu üyelerinden asıl memuriyet mahallî veya yerleşim yerleri Bankanın bulunduğu yer dışında bulunanlara 10/02/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun hükümlerine göre kazanmış oldukları dereceye uygun olarak Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir. Uhdesinde kamu görevi bulunmayanlara ise Danışma Kurulunun memur üyelerinden kendi kadro derecesine göre en yüksek harcırahı alan üyenin harcırahı miktarında ödeme yapılır.

(7) Bankada görevli daire başkanları ve diğer mesleki personel kadro karşılığı sözleşmeli statüde istihdam edilir. Bankanın diğer idari personeli Devlet Memurları Kanununa tâbidir.

(8) Bankada görevli diğer idarî personele Devlet Memurları Kanununa tâbi en yüksek devlet memuru aylığının ek gösterge dahil yüzde otuzbeşini geçmemek üzere, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak, başkan tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre tazminat ödenir. Bu tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ceza ve Usûl Hükümleri

Ceza hükümleri

MADDE 43- (1) Bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası hükmüne aykırı olarak DNA analizi yapmaya yetkili olmadığı halde DNA analizi yapanlar Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre cezalandırılır.

(2) Hukuka aykırı olarak DNA verilerini; açıklayan, yayan, bir başkasına veren, ele geçiren, aktaran veya kendileri ya da başkaları yararına kullananlar ile bu Kanunun 6 ncı maddesine aykırı hareket edenler, Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Bu Kanunun 11 inci maddesinde yer alan biyolojik örneklerin saklanması veya yok edilmesine ilişkin hükümlere aykırı hareket edenler, Türk Ceza Kanununun 138 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(4) Bu maddede yazılı suçları işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununa göre tayin edilecek hapis cezaları yarı oranında artırılarak hükmolünür.

İdarî yaptırım

MADDE 44- (1) Bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen usule göre Banka tarafından verilen kararın gereğini onbeş gün içerisinde yerine getirmeyen ilgili Kurum veya laboratuvar hakkında 13/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

MADDE 45- (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Soruşturma usulü

MADDE 46- (1) 02/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca görev sebebiyle işlenen suçlar dolayısıyla soruşturma izni yetkisi, Başkan ve Yürütme Kurulu üyeleri hakkında Başbakan, diğer personeli hakkında Başkan, yokluklarında ise başkan vekili tarafından kullanılır.

(2) Bankanın para, evrak ve her çeşit malları Devlet malı hükmündedir. Bankanın başkan, başkan yardımcısı, Yürütme Kurulu üyeleri ve diğer personelinin görevleri nedeniyle işledikleri suçlar ile kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Türk Ceza Kanununun uygulamasında kamu görevlisi sayılırlar.

(3) Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü ile özel kanun hükümleri saklıdır.

Disiplin hükümleri

MADDE 47- (1) Bankada çalışanlar hakkında genel hükümler uygulanır. Bu Kanunun uygulanmasında ihmali veya kastı bulunan kamu görevlileri hakkında, tâbi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yıllık faaliyet raporu

MADDE 48 - (1) Banka, faaliyetlerine ilişkin olarak her yıl mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait kararları, yaptığı düzenlemeleri ile bunların ekonomik ve sosyal etkilerini analiz eden bir faaliyet raporu hazırlar. Faaliyet raporu ayrıca, bankanın performans hedefleri ve uygulama sonuçlarının karşılaştırılmasını ve değerlendirilmesini de içerir.

(2) Yıllık faaliyet raporu, Yürütme Kurulu kararları ve diğer düzenlemeler, Yürütme Kurulunun belirleyeceği esas ve usullere göre yayımlanır.

Yönetmelikler

MADDE 49 – (1) Bu Kanunda öngörülen ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları gösteren yönetmelikler, altı ay içinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Banka tarafından hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

Değiştirilen hükümler

MADDE 50- (1) 04/01/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir:

“(k) DNA Verileri ve Türkiye Millî DNA Veri Bankası Kanunu kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları,”

(2) Kamu İhale Kanununun, Geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (k) bendine ilişkin esas ve usuller Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

(3) Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelin “B) Özel Bütçeli Diğer İdareler” bölümüne “32) Türkiye Milli DNA Veri Bankası” ibaresi eklenmiştir.

Kadro İhdası

MADDE 51- (1) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı (I) sayılı cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

Teşkilatlanma

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde teşkilatlanma tamamlanır.

Banka ihtiyaçlarının karşılanması

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bankanın araç, gereç ve diğer ihtiyaçları bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde satın alma veya kiralama yoluyla sağlanır. Bu amaçla, bütçeye yeteri kadar ödenek aktarılır.

(2) Kurulacak Bankanın ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile, Başbakanlık bütçesi içinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden aktarma ve bununla ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yürütme Kurulu üyelerinin atanması

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde, bu Kanununun 25 ve 28 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre Başkan, başkan yardımcısı ve Yürütme Kurulunu oluşturacak kişiler, aynı maddelerde belirtilen usule göre atanır.

Geçici personel görevlendirme

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunla kurulan Bankanın kuruluşu, buralarda görev yapacak personelin atanması, göreve başlaması ve eğitimi gibi işlemler sonuçlanıncaya kadar bu Kanunda verilen görevler; Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Dairesi Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığından konularında uzman personelden geçici görevlendirme suretiyle yerine getirilir.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre geçici görevlendirme suretiyle yararlanılan personelin her türlü malî ve özlük hakları saklı olup, mali ve özlük hakları kendi kurumları tarafından karşılanır.

(3) Geçici görevlendirme talepleri, 25 inci maddeye göre atanan Başkanın talebi üzerine, ilgili kurumlarca onbeş gün içerisinde yerine getirilir.

(4) Geçici görevlendirme bir yıl süreyle yapılır. Bu süre, görevlendirmedeki usule uygun olarak ancak bir defa uzatılabilir.

(5) Asıl memuriyet mahalli veya yerleşim yerleri dışında, geçici olarak görevlendirilen personele, Harcırah Kanunu hükümlerine göre kazanmış oldukları dereceye uygun olarak Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir.

(6) Bu madde hükümlerine göre geçici olarak görevlendirilen personele de Bankada emsali idarî personel dikkate alınmak suretiyle bu Kanunun 42 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre belirlenen tazminat ödenir.

DNA verilerinin Bankaya aktarılması

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunun 13 üncü maddesine göre Banka bünyesinde oluşturulacak DNA veri tabanına Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce elde edilen DNA profilleri de kaydedilir.

Yürürlük

MADDE 52 – (1) Bu Kanunun;

- a) 21, 23, 24,25,28, 32, Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri yayımı tarihinde,
- b) Diğer hükümleri yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

DNA (deoksiribonükleik asit) hücrede bulunan kimyasal bir maddedir. Kişiyeye ait genetik bilgiyi nesilden nesile taşıyan bir yapıt olan DNA, hem anneden hem de babadan gelen özellikleri taşımakta olup tek yumurta ikizleri dışında hiçbir kişinin DNA'sı diğerinin aynı değildir. Bu yüzden farklı zamanlarda, farklı yerlerde elde edilen örneklerin aynı kişiyeye ait olup olmadıklarının her zaman karşılaştırılması mümkündür. Teknolojik gelişmelere bağılı olarak günümüzde DNA'nın sadece kan, tükürük, doku, kemik, tırnak, saç gibi biyolojik örneklerden değil, kapı kolu üzerinde kalan bir parmak izinden, bir bardakta veya sigara izmaritinde kalan eser miktardaki biyolojik materyalden de tespiti mümkündür.

DNA verileri, suç ve suçlulukla mücadelede dolayısıyla soruşturma ve kovuşturma bakımından çok büyük bir önem taşımaktadır. DNA verilerinin kullanılması, parmak izinin bu amaçla kullanılmasından sonra en büyük gelişmelerden birisidir. Özellikle, öldürme, cinsel suçlar, bir yerde veya değişik yerlerde aynı kişiler tarafından işlenen seri suçların soruşturma ve kovuşturma faaliyetlerinde çok başarılı sonuçlar elde edilmektedir. Bu verilerin kullanılması, ceza yargılamasında mutlak maddi hakikatin ortaya çıkartılmasına büyük oranda yardımcı olmaktadır. Bu özelliğı nedeniyle suçların işlenmesinde bir caydırıcılık ve genel önleme fonksiyonu da icra etmektedir. DNA verilerinin kullanılması, sadece suç şüphesi altında bulunanların tespit edilmesini değil, aynı zamanda suç şüphesi altında bulunan masum kişilerin de bu zandan kurtulmasını sağlamaktadır.

Ceza yargılaması dışında da DNA verileri kullanılabilir. Örneğın; deprem, sel, tsunami, maden göçmesi gibi doğal afetlerde çoğı zaman ölenlerin cesedi bozulduğundan bu kişilerin kimliklerinin tespitinde en güvenilir yöntemlerden biri olarak DNA verileri kullanılmaktadır. Yine, pek çok ülkede yaş, akıl sağlığı, hastalığı veya ölümü nedeniyle kimliğı belirlenemeyen kişilerin kimlikleri de aynı yöntemlerle belirlenebilmektedir. Türkiye'nin de bir deprem ülkesi olması gerçeğı konuyu Ülkemiz açısından da önemli kılmaktadır. Ülkemizde gelişmekte olan turizm aktivitesi nedeniyle, bir çok ülke vatandaşlarının belirli merkezlerde birlikte bulunabilmeleri söz konusudur. Dolayısıyla, böyle bir ortamda meydana gelebilecek doğal afetlerde kimliklendirme açısından da oldukça önem taşımaktadır. Kayıp kişilerin aileleri, bunların hayatta olup olmadıklarını bilmediğı durumlarda büyük sıkıntılar yaşamaktadırlar. DNA teknolojisi sayesinde bu kişilerin kimliklerinin daha önce verdikleri örneklerden veya kendilerine ait eşyalardan ya da anne babalarından elde edilen örneklerin eşleştirilmesi suretiyle tespit edilmesi mümkündür.

DNA verilerinin yukarıda sayılan amaçlarla kullanılması, bu verilerin belli bir sistemde toplanmasını da zorunlu kılmaktadır. Böyle bir sistemin kurulması aynı zamanda DNA verilerinin toplanması ve alınmasına yönelik amaçların da gerçekleştirilmesine yardımcı olacaktır. Sistem, hem olay yerinden hem de kişilerden elde edilen DNA'lara ait profilleri barındıracaktır. Bu sistemde, kişileri tanımlayabilecek nitelikteki örneğın; isim, lakap ve benzeri bilgilere yer verilmez. Suçluların belirlenmesi bakımından sistemde tutulan profiller ile olay yerinden veya kişilerden elde edilen profiller elektronik ortamda karşılaştırılması yoluyla bunların aynı kişiyeye ait olup olmadığı belirlenir. Böyle bir sistemin olmadığı koşullarda, ancak olay yerinden alınan örneklerle şüphelilerden alınan örneklerin karşılaştırılması mümkün olup ulusal veya uluslararası boyutta suç ve suçlulukla mücadele açısından faydası sınırlı kalacaktır.

Bilindiğı üzere, DNA verileri, ait olduğu kişiyeye ilgili kalıtsal pek çok bilgiyi de içermektedir. Bu bakımdan Anayasanın 20 nci maddesi ile Ülkemizin de taraf olduğu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8 inci maddesinde koruma altına alınan "Özel hayatın gizliliğı" ile ilgili bir husustur. Hür ve demokratik bir toplumda kişi dokunulmazlığı, hem devletin hem de kişi ve organizasyonların kişinin özel hayatına girmesinin önünde bir engeldir. Günümüz teknolojisiyle tamamen olmasa da bilim ve teknikteki gelişmelere bağılı olarak, DNA

verilerinden örneğin; kişinin saç rengi, göz rengi, yapısı, hastalıkları, etnik kökeni, diğer özellikleri, kardeşi, çocukları veya anne babasının tespit edilmesinin mümkün olabileceği düşünüldüğünde, verilerin elde edilmesi, saklanması ve kullanılmasının sıkı yasal koşullara bağlanması zorunluluğunu ve ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

DNA verilerinin kullanım amacı ve kişisel verilerin korunması, uluslararası sözleşmelerde ve Avrupa Birliği müktesebatında da yer almıştır. Bu konuda Ülkemiz tarafından da imzalanan “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabii Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması”na ilişkin 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 95/46 EC sayılı Avrupa Birliği Direktifi, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza Adaleti Sistemi Uygulamasında DNA Analizlerinin Kullanılmasına ilişkin 1992 tarihli R(92)1 tavsiye kararı, “DNA Analiz Sonuçlarının Değişimine Dair” 9 Haziran 1997 tarihli ve 25 Haziran 2001 tarihli Avrupa Birliği Konseyi Kararları sayılabilir. Türkiye, Avrupa Konseyinin “Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi: İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi”ni 3/12/2003 tarihli ve 5013 sayılı uygun bulma kanunuyla kabul etmiştir.

Avrupa Birliği Konseyinin 25 Haziran 2001 tarihli kararında, üye ülkelere, DNA verilerini karşılaştırmak amacıyla birbiriyle uyumlu veri tabanı kurmaları tavsiye edilmiştir. Bugün çoğu Avrupa Birliği ülkesi benzer kimliklendirme teknolojisini ve uluslararası standartları kullanmaktadır. Bu şekildeki yapılanma suçla uluslararası alanda mücadele edilebilmesi amacıyla ülkeler arasında veri değişim imkânı da vermektedir.

Karşılaştırmalı hukuka bakıldığında, konuyla ilgili yapılan yasal düzenlemelerde belli bazı ölçütlerin dikkate alındığı ve uygulandığı görülmektedir. Bu cümleden olmak üzere örneğin;

1- DNA analizi için alınacak biyolojik örneklerin hem alınmasının hem de muhafazasının sıkı yasal şartlara bağlanması,

2- Bir suç soruşturması veya kovuşturması dışında, kimlik tespiti veya belli bir özel amaç doğrultusunda gönüllülerden elde edilen DNA verilerinin, bir suç soruşturması veya kovuşturması kapsamında elde edilen DNA verileri ile eşleştirilmemesi,

3- DNA veri bankası işlemlerinin idareden tamamen bağımsız, hesap verebilir ve şeffaf bir organ tarafından yönetilmesi ve denetlenmesi,

4- Bir suç soruşturması veya kovuşturması kapsamında elde edilen verilerin ait olduğu kişi hakkında kovuşturmaya yer olmadığına kararı verilmesi, kişinin beraat etmesi veya davanın herhangi bir nedenle düşmesi hâlinde bu örneklerin veya verilerin imha edilmesi,

5- Bir suç soruşturması veya kovuşturması kapsamında DNA örnekleri alınan kişilere ait verilerin sisteme kodlanarak girilmesi, bu kişilerin kimlik bilgileri ile tanınmalarını sağlayacak diğer bilgilerin hiçbir şekilde sistemde yer almaması hususlarının göz önünde bulundurulduğu görülmektedir.

DNA verilerinin elde edilmesi, kullanılması ve aktarılmasına ilişkin olarak yukarıda belirtilen ölçütlerin bir kısmı, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrası ile 75, 76 ve 78 inci maddelerde belirtilmiştir. Ceza Muhakemesi Kanunu özellikle 75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örneklerin kişisel veri olma niteliğini göz önünde tutarak gerekli koruyucu ve düzenleyici hükümleri içermektedir. Ancak DNA verilerinin nitelikleriyle bu verilerin elde edilme amaçları dikkate alınarak özellikle de kişi dokunulmazlığı ve kişi güvenliğinin teminat altına alınması amacıyla Tasarıda ek koruyucu hükümlere yer verilmiş bulunmaktadır.

Tasarı, Dokuz bölümden oluşmaktadır. Birinci Bölümde, Tasarının getiriliş amacı, kapsamı ve Tasarıda kullanılan bazı terimlerin tanımlarına yer verilmiştir. Tasarının İkinci Bölümünde ise, DNA analizi sonucu elde edilen verilerin nitelikleri ve bu işlemlerin yapılaş amacı göz önünde tutulmak suretiyle temel ilkeler ve yasaklar sayılmıştır. Tasarının Üçüncü Bölümünde, DNA analizi yapma yetkisi başta olmak üzere hakkında DNA analizi

yapılanların hak ve yetkileri, yükümlülükler ve DNA verilerinin aktarılmasına ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Tasarının Dördüncü Bölümünde, bu Tasarı bakımından en önemli sayılabilecek bir konuya yer verilerek DNA veri tabanının oluşum şekline ve bu veri tabanında tutulan profillerin karşılaştırılmasına ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Tasarının Beşinci Bölümünde DNA analizi yapmaya yetkili laboratuvarlar ve DNA analizi izni, denetimine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Tasarıda getirilen en önemli yenilik, Türkiye Millî DNA Veri Bankasının kurulmasının öngörülmesidir. Bu amaçla, Tasarının Altıncı Bölümünde, Türkiye Millî DNA Veri Bankasının kuruluş ve görevlerine ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Tasarının Yedinci Bölümünde ise Bankanın Tasarıyla verilen görevleri gerektiği gibi yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, Bankanın gelirleri, giderleri, malları ve mali hükümlere yer verilmiştir. Tasarının Sekizinci Bölümünde ise ceza ve usûl hükümleri düzenlenmiştir. Tasarının Dokuzuncu Bölümünde ise çeşitli ve son hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Tasarı, yukarıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi için hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddede Tasarının amaç ve kapsamı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, Tasarının amacının, kimlik tespiti ve adli amaçlarla DNA örneklerinin alınmasına, analizinin yapılmasına, saklanmasına ve bu verilerden yararlanılarak Türkiye Milli DNA Veri Bankasının kuruluş ve görevlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olduğu hükme bağlanmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Tasarıda yer alan düzenlemelerin hangi DNA analizleri hakkında uygulanmayacağı öngörülmüştür. Tasarı hükümlerinin uygulanmayacağı DNA analizleri, öncelikli olarak tıbbi etik kuralları çerçevesinde bir hastalığın teşhis ve tedavisiyle bilimsel araştırma ve deney amacıyla yapılanlardır. Bu düzenlemeyle, başta Anayasa hükümleri olmak üzere taraf olduğumuz Uluslararası sözleşme ve bildirgelerde de yer alan yaşam hakkının korunması ile bilimsel araştırma hak ve özgürlüğünün geliştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Maddede, Tasarıda geçen bazı terim ve deyimlerin tanımlarına yer verilmiştir.

MADDE 3- Maddenin birinci fıkrası ile DNA analizlerinin yapılmasında dikkate alınacak en temel ilke hükme bağlanmıştır. Buna göre, DNA analizleri bu Kanunla veya diğer kanunlarda öngörülen hâllerde yapılabilecektir. Kanunilik ilkesinin doğal bir sonucu olarak DNA analizi yapılmasında dikkate alınacak temel hukukî norm bu Tasarıda yer alan düzenlemelerdir. Ancak, durumun gereklerine ve diğer oluşabilecek koşullara göre de bu Tasarı hükümleri dışında halen yürürlükte bulunan veya daha sonra yürürlüğe girecek olan kanunlarda da belli bazı durumlarda DNA analizi yapılması öngörülmüş ise, bu Kanun hükümleri de kanunilik ilkesinin doğal bir gereği olarak dikkate alınacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise DNA analizi yapılması bakımından çok önemli bir kurala yer verilerek kişinin açık rızasıyla da DNA analizi yapılması esası kabul edilmiştir. Dikkat edilmesi gerekir ki, kişinin açık rızasının bulunması salt DNA analizi yapılması bakımından yeterli değildir. Başka bir anlatımla kişi, sadece kendi rızasının bulunduğunu göstermek suretiyle, DNA analizi yaptıramayacaktır. Bunun için Tasarıda “olmazsa olmaz” niteliğinde iki ana koşul öngörülmüş bulunmaktadır. Belirtmek gerekir ki bu koşullar kişinin açık rızasından önce aranması gereken koşullardır. Buna göre:

a) Tasarıda veya diğer kanunlarda yer alan esas ve ilkelere uygun olarak rıza gösterilmelidir.

Bu ilke aynı zamanda Tasarının birinci fıkrasında belirtilmiş olan “kanunilik ilkesi”ni tamamlamaktadır. Başka bir anlatımla, kişinin “açık rızası” kanunilik ilkesini bertaraf edecek bir araç olarak kullanılamayacaktır. Belirtmek gerekir ki, açık rızanın bulunması halinde de aranan kanunilik ilkesi DNA analizi yapılması sonucunda elde edilen verilerin “kişisel veri” niteliğinde olmasının doğal bir sonucudur.

b) Rızanın meşru amaçlarla gösterilmiş olması gerekir.

Meşru amacın ne olması gerektiği, genel hukuk kurallarıyla tanımlanmış ve hukukî ilkelere kavuşturulmuş bir kavram niteliğindedir. Bu nedenle, hukukun cevaz vermediği bir amaçla kişinin rıza göstermiş olması hâlinde, bu rıza DNA analizi yapılması bakımından dikkate alınmayacaktır.

Dikkat edilmelidir ki, gösterilen rızanın hukuken korunan bir meşru amaç çerçevesinde bulunması gerekmektedir. Meşru amacın tanımlanmasında ve bu meşruluğun takdir edilmesinde, DNA analizini yapacak ve bu Tasarıda belirtilen kurum ve mercilerin belirli bir takdir yetkisi de bulunmaktadır. Zira yukarıda da belirtildiği gibi “meşruluk kavramı”, hukukilik kavramı gibi genel olarak geçerli olabilecek bir terim değildir.

c) DNA analizinin Tasarıda belirtilen kurumlar ile yetkilendirilmiş laboratuvarlarda yapılması gerekir.

MADDE 4- Maddede, DNA verilerinin elde edilmesi, kullanılması, saklanması, güncelleştirilmesi ile birlikte aktarılmasına ilişkin temel ilkelere yer verilmiştir.

Bilindiği gibi, Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrası ile 75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarının “kişisel veri” niteliğinde olduğu hükme bağlanmıştır. Başka bir anlatımla, DNA analizi sonucunda elde edilen veriler kişisel veri niteliğinde olması sebebiyle, bu verilerin işlenmesinde ve diğer usul hükümleri bakımından Ülkemizin taraf olduğu sözleşme hükümlerinin dikkate alınması bir zorunluluktur. Bu nedenle, Ülkemiz tarafından da imzalanan “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tâbi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin 5 inci maddesine göre, onaylayan devletlerin söz konusu temel ilkeleri iç hukuklarında yaşama geçirmek yükümlülüğü bulunmaktadır. Maddeyle Sözleşmeye ve 95/46 EC sayılı Avrupa Topluluğu Direktifinin 6 ncı maddesi hükümlerine paralel olarak DNA verilerine ilişkin genel ilkeler belirlenmiş, Tasarıda bentler hâlinde sayılmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre, DNA analizi sonucunda elde edilen verilerin hukuk ve dürüstlük kurallarına uygun olarak işlenmesi, kanunlarda belirtilen meşru amaçlar için toplanması ve bu amaçlara aykırı olarak kullanılmaması ve aktarılmaması gerekmektedir.

(c) bendinde ise “orantılılık ilkesi”ne yer verilmiştir. Buna göre veriler, toplandıkları amaçla bağlantılı, yeterli ve orantılı olmalıdır.

(ç) bendine göre, verilerin ilgili kişilerin kimliklerini belirtecek biçimde ve kaydedildikleri veya yeniden işlenecekleri amaç için gerekli olan süre kadar saklanması zorunludur.

(d) bendine göre, işlenen veriler doğru olmalı ve gerektiğinde güncellenmelidir.

MADDE 5- Maddede, DNA analizinin yapılmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, DNA analizinin, alınan hangi biyolojik örnekler üzerinde yapılabileceği bentler hâlinde sayılmıştır. Dikkat edilmek gerekir ki, birinci fıkranın (a) ilâ (d) bentlerinde DNA analizi yapılmasına esas olmak üzere, kişilerden alınacak biyolojik örneklerle ilişkin düzenleme sınırlı sayıda (numerus clausus)dir. Başka bir anlatımla maddenin birinci fıkrasında sayılan haller dışında DNA analizi yapılması mümkün değildir. Bu sınırlılık aynı zamanda Tasarının 1 ve 3 üncü maddelerinde belirtilen ilkelerle de örtüşmektedir. Zira, Tasarıda DNA analizlerinin yapılmasında amacın kimlik tespiti veya adli amaçlı olduğu ve bu analizlerin kanunlarda belirtilen hallerde yapılabileceği, hiçbir tereddüte yer verilmeyecek şekilde hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Fıkranın (a) ve (b) bentlerinde, suç soruşturması ve kovuşturması kapsamında; Ceza Muhakemesi Kanununda belirlenen esas ve usûller çerçevesinde vücuttan, yine bir suç sebebiyle olay yerinden veya suçla bağlantılı diğer yerlerden alınan biyolojik örnekler üzerinde DNA analizi yapılabileceği hüküm altına alınmıştır. Ceza Muhakemesi Kanununun 75 ve 76 ncı maddeleri bir suç soruşturma ve kovuşturması kapsamında, şüpheli ve sanıktan ya da şüpheli ve sanık dışındaki diğer kişilerden biyolojik örnekler alınmasına ilişkin esasları tespit ettiğinden biyolojik örnek alınırken bu hükümlerdeki esaslara uygun olarak hareket edilmesi gerekecektir.

Fıkranın (c) ilâ (d) bentlerinde kimlik tespiti amacıyla, analiz yapılmasına ilişkin esaslara yer verilmiştir.

DNA analizi, bazı hâl ve koşullarda suç soruşturması ve kovuşturmasının bulunmadığı hâllerde de yararlı ve hatta zorunlu olabilir. Fıkranın (c) ilâ (d) bentlerinde, suç soruşturması

ve kovuşturması söz konusu olmaksızın hangi hallerde analiz yapılacağı bentler halinde sayılmış bulunmaktadır. Dikkat edilmesi gerekir ki özellikle (c) ve (ç) bentlerinde sayılan hâller, hukukî ve fiilî sebeplerle veya görevsel ve sosyal risk taşıyan meslek gruplarında kimlik tespitinin sağlanması hâllerine özgüllenmiştir. Örneğin; yaş, akıl durumu, ağır yaralanma, ölüm veya benzeri sebeplerle kişilerin kimliğinin tespiti mümkün olmayabilir. Tasarı metninde her hangi bir nedene bağlı meydana gelmiş bir ölüm veya ölüden bahsedilmektedir. Ölümün nasıl gerçekleştiğine ilişkin her hangi bir ayırım yapılmamıştır. Öte yandan, DNA analizi yapılmasına karar vermeye yetkili merci hususu madde metninde açıktır. Adli nitelikte olanlar bakımından Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanacaktır.

Madencilik, itfaiye hizmetleri, askerlik gibi bazı meslekler bünyesinde bir risk taşır. Bu görevlerde bulunanların görevleri sırasında ölmeleri hâlinde veya öngörülemeyecek bazı durumlarda kimliklerinin tespiti güç ve hatta imkansız olabilir. Bu durumlarda bulunan kişilerin, kimliklerinin tespiti amacıyla kendilerinden biyolojik örnek alınması artık olanaklı hale gelmiş bulunmaktadır. Bununla birlikte, görevleri sebebiyle hayati risk taşıyanlardan biyolojik örnek alınması idari ve hiyerarşik kurallar gereği ilgili kişilerin bağlı bulunduğu kurum ya da makamlar tarafından değerlendirilecektir. Katalog yöntemiyle hangi meslek gruplarının bu madde kapsamına gireceğinin belirtilmesi öncelikle, görevin gerektirdiği koşullar ve kişilere sağlanan güvenceler dikkate alındığında, madde uygulamasını sınırlayıcı bir etki göstereceğinden katalog yöntemi benimsenmemiştir. Ayrıca gönüllü olan kişiler bakımından DNA analizi yapılmasında kanuni bir zorunluluk bulunmamaktadır. Kişinin usulüne uygun, açık ve serbest rızasıyla analiz yapılabilecektir. Ancak, hayati risk taşıyanlar bakımından böyle bir rıza beyanı kendi menfaatleri söz konusu olduğu için kurumun bir iç işi olarak öngörülmüştür. Yine de bu, ilgilinin zorla razı edileceği anlamına gelmemektedir. Belirtmek gerekir ki bu gibi durumlarda, kişinin hukuki veya fiili nedenlerle, bağlı bulunduğu kurumun iç düzenlemesi DNA analizi yapılmasına bir zorunluluk getirmiş olsa bile, kişinin buna rıza göstermemesi halinde, rızaya üstünlük tanınarak söz konusu analiz işlemi yapılmayacaktır.

Fıkranın (d) bendinde ise, gönüllü kişilerden DNA analizi yapılması amacıyla, biyolojik örnekler alınabileceği hükme bağlanmıştır. Gönüllü kişilerden biyolojik örnek alınmasının temel nedeni de kimlik tespitidir. Ancak, belli bazı durumlarda da muhtemel olabilecek olumsuzlukların önüne geçilebilmesi amacıyla da biyolojik örnek alınabilir. Örneğin; kaybolan kişilerin ya da yangın, deprem, su baskını ve benzeri doğal afetler sonucu ölenlerin kimliklerinin tespiti amacıyla veya başka kişisel sebeplerden dolayı karşılaştırma yapmak üzere biyolojik örnek verilebilir.

Maddenin ikinci fıkrasında, DNA verilerinin taşıdığı özel önem nedeniyle analiz yapmak üzere (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerine giren hallerde biyolojik örneklerin alınması bakımından bir karar mekanizması getirilmiştir. Buna göre, kim olduğunu tespit etmek amacıyla hukuki uyuşmazlıklarda kişilerin vücudundan, vücut parçalarından, eşyasından veya ölmüş kişilerden biyolojik örnek alınması ancak mahkeme kararıyla mümkün olabilecektir. Buna karşılık hukuki veya fiili sebeplerle kimliğin tespit edilememesi halinde ise bu biyolojik örnekler kolluk amirinin gözetimi altında alınabilecektir.

Burada kolluk amirinden kasıt, kendi kuruluş kanunlarına göre idari anlamda amirlik yetkisini kullanmaya yetkili kimselerdir. Kolluk amirine birinci fıkranın (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen hallerde verilen yetki sınırlıdır. Maddede bahsedilen sadece kimlik tespiti amacıyla biyolojik örnek alınması hususudur. Bu örnekler, kolluk amirinin gözetiminde, bu Kanunun 1 ve 3 üncü maddelerinde belirtilen esas ve ilkeler gözetilerek alınabilecektir. Yukarıda da belirtildiği gibi birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde biyolojik örnek alma, Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine tabi olduğundan, başka bir anlatımla bir suç soruşturması veya kovuşturması söz konusu ise veya bir suç

sebebiyle olay yerinden ya da suçla bağlantılı diğer yerlerden biyolojik örnek alınması söz konusu ise burada artık kolluk amirinin gözetim yetkisinden söz edilemez. Bu bent uygulamasına örnek olarak, kaybolan bir küçük veya akıl hastasının kimliğinin tespit edilmesi hali verilebilir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, DNA analizi yapılmak üzere laboratuvara gönderilen biyolojik örneklerin kodlanarak kime ait olduğu, analizi yapacak olan görevlilerden gizli tutulacağı hükme bağlanmıştır. Bu düzenlemeyle, kişilere güvence getirilmek suretiyle elde edilen bu verilerin amaç dışında kullanılmaları engellenmek istenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, biyolojik örneğin alınmasından itibaren laboratuvar sonuçlarının kaydına kadarki süreçte izlenecek kodlama sistemiyle ilgili esas ve usullerin yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 6- Maddede, hangi amaçlarla DNA verisi elde edileceği düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, DNA analizi yapmaya yetkili laboratuvarların, sadece bu Kanunda belirtilen amaçlarla DNA verisi elde edebileceği ve bu veri üzerinde inceleme yapabileceği öngörülmüştür.

(b) bendinde ise, laboratuvarlara ilişkin yükümlülükler öngörülmüştür. Buna göre laboratuvarlar bu Kanun uyarınca elde ettikleri DNA verilerini üçüncü kişilerin ulaşabilecekleri bir ortamda bulduramayacakları, başkasına iletemeyecekleri ve bu Kanun dışında kullanamayacakları hüküm altına alınmış olup, bu yükümlülükler uymamanın yaptırımını ise 43 üncü maddede gösterilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında Kanunun 8, 9, 11, 12 ve 15 inci maddesi hükümlerinin saklı olduğu hüküm altına alınmıştır.

MADDE 7- Maddenin birinci fıkrasında, DNA analizi yapmaya yetkili kurumlar sayılmıştır. Halen bu analizleri yapmakta olan, Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı da bu analizleri yapmaya yetkili kurumlar arasında sayılmıştır. Üniversiteler bakımından ise Bankanın olumlu görüşünün alınması yeterli görülmüştür. Maddede belirtilen bu üç kurum ve üniversiteler dışında kalan diğer gerçek ve tüzel kişilere ait olan laboratuvarlar Sağlık Bakanlığının izniyle bu analizleri yapabilecektir. Sağlık Bakanlığı bu izni verirken Bankanın görüşünü almak zorundadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, özel hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin olarak yapılacak analizlere ait esas ve usuller düzenlenmiştir. Buna göre, özel hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin analizlerde birinci fıkrada belirlendiği şekilde yapılacaktır. Başka bir ifade ile bu tür analizler de birinci fıkrada belirtilen kamu kurumları veya Sağlık Bakanlığınca izin verilen laboratuvarlar tarafından bu Kanunda belirlenen esas ve usullere göre yapılacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak DNA analizi yapacak laboratuvarlar da uyulması gereken esas ve usullerin yönetmelikte gösterileceği düzenlenmiştir. Bilindiği üzere, bu konuda ulusal standart olarak 9001-2000 ISO ve uluslararası standart olarak da 17025 standardı uygulanmaktadır. Ancak bilim ve teknolojiye meydana gelecek ilerlemelere göre bu standartların da değişebileceği öngörüldüğünden bu alanda standart uygulamanın sağlanması bakımından bu hususun yönetmelikte düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 8- Maddede, DNA analizine tabi tutulan kişinin “bilgi alma ve düzeltme hakkı”na ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, DNA analizine tabi tutulan kişiye analizi yapan kurumdan veya laboratuvardan; yapılan işlem sonucu hakkında bilgi almak, kayıtların düzeltilmesini veya güncelleştirilmesini isteme hakkı tanınmıştır. Belirtmek gerekir ki madde

düzenlemesiyle amaçlanan DNA analizine tabi tutulan veya kanun hükümlerine göre DNA analizine tabi tutulmak zorunda bulunanların kendileri hakkındaki kişisel veri niteliğindeki bilgilerin doğruluğunu kontrol edilmesini sağlamaktır. Esasen madde düzenlemesiyle kontrol keyfiyeti bizatihi hakkında analiz işlemi yapılan kişiye tanınmıştır. Başka bir anlatımla, hak şahsa bağlı bir hak niteliğindedir. Ancak kontrol ve düzeltme hakkının kötüye kullanımının engellenmesi ve oto kontrolün de sağlanması amacıyla, istemlerin “yazılı” olarak yapılması ön koşul olarak getirilmiş bulunmaktadır. Madde düzenlemesiyle, Tasarının 4 üncü maddesinin (d) bendi hükmünün gerekleri sağlanmıştır. Maddedeki güncelleme tabiri ile kişiye ait özel bilgilerde meydana gelen değişikliklerin kayda geçirilmesi ifade edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, kişinin talebi üzerine kurumca veya laboratuvarca yapılacak işlemler ve Kurumun veya laboratuvarın ilgili kişiye süresi içinde cevap vermemesi, cevabın olumsuz olması veya yeterli olmaması hâlinde kişinin bu karara karşı başvuru hakkı düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre Analizi yapan kurum veya laboratuvar isteme onbeş iş günü içinde cevap vermek zorundadır. Kurumun veya laboratuvarın ilgili kişiye süresi içinde cevap vermemesi, cevabın olumsuz olması veya yeterli olmaması hâllerinde ilgili onbeş gün içerisinde Başkanlığa başvurabilir. Başkanlık istemi onbeş gün içerisinde sonuçlandırır ve onbeş gün içinde kararını istemde bulunana ve gereği yapılmak üzere de ilgili kuruma veya laboratuvara bildirir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise suç soruşturması ve kovuşturmasına ilişkin hükümler saklı tutulmak suretiyle bu hususta Ceza Muhakemesi Kanunu ve diğer ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasının sağlanması amaçlanmıştır. Tasarının 5 inci maddesinin (a) ve (b) bentlerine giren hallerde, DNA profilleri ve bunlardan elde edilecek sonuçlar suç soruşturması ve kovuşturmasında kullanılacak delil niteliği taşıdığından bunların tabi olduğu hukuki rejim Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine bağlı olacaktır. Başka bir anlatımla bu gibi analizlerde şüpheli veya sanığın silinme hususunda bir iradesi söz konusu değildir.

MADDE 9- Maddede DNA profillerinden yararlanma yetkisine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Tasarının “Temel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesinin (b) bendinde DNA profillerinin “Kanunların belirtmiş olduğu meşru amaçlar için toplanması ve bu amaçlara aykırı olarak kullanılmaması ve aktarılmaması” ilkesi kabul edilmiştir. Maddede bu profillerin hangi amaçlarla kullanılacağı sayma suretiyle tespit edilmiştir. Buna göre, Banka bünyesinde kayıtlı olan DNA profillerinden ancak, bir soruşturma, kovuşturma veya özel hukuk uyuşmazlığında gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi veya kimlik tespiti amacıyla yararlanılabilir. Burada sayılanların dışında bir amaçla kullanılmaları mümkün değildir. DNA profillerinin karşılaştırılması her şeyden evvel Bankada kayıtlı bulunan DNA profilleri hakkında yapılabilir. Başka bir anlatımla, banka sistemine kayıtlı olmayan DNA profillerinin karşılaştırılması mümkün değildir.

MADDE 10- Maddede gönüllülüğe ilişkin esaslar ve aydınlatma yükümlülüğü düzenlenmiştir.

Tasarıda gönüllülüğe ilişkin esaslar düzenlenirken, ana kural olarak 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre tam ayırt etme gücüne sahip olan kişi ön planda tutulmuştur. Ancak, hukuki veya fiili sebeplerle tam ayırt etme gücüne sahip olmayanların bu Kanunda veya diğer kanunlarda yazılı sebeplerle gönüllü olarak DNA analizi yapılmasını istemesi halinde bu istekte bulunan kişinin rızasının hukuki anlamda sakatlığa uğramaması, başka bir anlatımla açıklanan rıza beyanının hukuki sonuç doğurmaya yeterli olabilecek düzeyde sağlanması amacıyla, maddenin ikinci fıkrasında son derece açık ve yoruma muhtaç olmayan düzenlemeye yer verilmiştir. Buna göre gönüllü olan kişinin açıklamış olduğu iradenin hukuk alanında sonuç doğurabilecek bir nitelikte olması

gerekmektedir. Bu nedenle açıklanan iradenin hukuki anlam ve sonuçlarının tam algılanamaması veya yeterince algılanamaması durumunda Medeni Kanunun konuya ilişkin hükümleri de dikkate alınmak suretiyle kanuni temsilcisinin onayı alınacağı açık bir şekilde hükme bağlanmıştır. Belirtmek gerekir ki bu gibi durumlarda, gönüllü kişinin açıklanmış olduğu rıza veya irade onaya bağlı bir iradedir. Başka bir anlatımla gönüllü kişi DNA analizi yapılmasını istemesi halinde bu istem tek başına yeterli olmayacak, kanuni temsilcinin de bu istemi onaylaması aranacaktır. Tasarının söz konusu ikinci fıkrası daha ileri düzeyde bir düzenleme getirmek suretiyle kanuni temsilcinin bulunmaması halinde hakim kararının aranacağı belirtilmek suretiyle bir anlamda vesayet makamına benzer bir düzenleme getirilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasına göre gönüllü kişi; kendisinden örnek alınmadan önce, bu örnekler üzerinde ne türlü işlemler yapılacağı, nerede ve ne şekilde saklanıp kullanılacağı, kimlere aktarılabilirliği konusunda aydınlatılır, ayrıca kanundan kaynaklanan hakları kendisine anlatılarak bu husus bir tutanakla tespit edilir.

Maddenin ikinci fıkrasında, gönüllünün yapılacak işlemin hukukî anlam ve sonucunu algılayabilecek durumda olmaması hâlinde, kanunî temsilcisinin onayının alınacağı hükme bağlanmıştır. Ancak, ilgilinin kanunî temsilcisinin olmaması veya tespit edilememesi durumunda hâkim kararının aranacağı öngörülmüştür.

Maddenin üçüncü fıkrasında, sırf gönüllülere tanınmış haklara yer verilmiştir. Gönüllü kişiler bir suç soruşturması veya yargılama faaliyeti amacı dışında sırf belli bir özel amaç için örnek verdiğinden bu örnekler belirlenen amaç gerçekleştiğinde bu profillerin silinmesini isteyebilir. Gönüllü kişi örnek verdikten sonra elde edilen profillerin kullanmasından da vazgeçebilir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, gönüllüye ait verilerin silinmesi hususu düzenlenmiştir. Buna göre, gönüllünün, kendisine ait verilerin silinmesi talebini bankaya bildirilmesinden itibaren en geç onbeş gün içinde bu kişiye ait veriler silinerek kendisine bu konuda bildirim yapılır.

Maddenin beşinci fıkrasında, gönüllülerden elde edilen DNA profillerinin birinci fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamayacağı ve başka bir yere aktarılamayacağı düzenlenmiştir. Gönüllü kişiler belli bir amaç için örnek verdiklerinden elde edilen profillerde ancak bu amaç doğrultusunda kullanılabilir. Bu hükme göre, örneğin, bir yakınının kimliğinin tespiti için örnek veren bir gönüllüden elde edilen profiller bir suç soruşturması veya bir babalık davasında kullanılamayacaktır.

Maddenin altıncı fıkrasında ise maddede belirtilen hususların uygulanmasına ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 11- Maddede, biyolojik örneklerle DNA izolatlarının saklanması ve yok edilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, Tasarının 5 inci maddesi hükümlerine göre alınan biyolojik örnekler ile DNA izolatlarının saklanması ve yok edilmesinde uygulanacak esaslar bentler halinde gösterilmiştir.

Birinci fıkranın (a) bendine göre, Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, şüpheli veya sanığın vücudundan alınan biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ile buna ilişkin bilgilerden;

1. Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasına giren hallerde izolatlar ve bunlardan elde edilen bilgiler kararların kesinleşmesine müteakip derhal yok edilecektir.

2. Ceza veya güvenlik tedbirine mahkumiyet veya düşme kararı verilmesi halinde ise elde edilen izolatlar hükmün kesinleşmesinden sonra derhal yok edilir. Ancak, biyolojik örneklerden elde edilen bilgiler süresiz olarak saklanacaktır.

Dikkat edilmelidir ki, (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan durumlarda izolatlar ve elde edilen bilgilerin yok edilmesinde aranan kriterlerde bir farklılık bulunmaktadır. Her şeyden önce (1) numaralı alt bentte gösterilen durumlarda Ceza Muhakemesi Kanunu anlamında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı bulunmamaktadır. Bu nedenle soruşturma makamları tarafından verilen kovuşturmayaya yer olmadığı kararının yine Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen itiraz prosedürünün tamamlanmasına müteakip derhal yok edilecektir. Ancak (2) numaralı alt bende giren hallerde bir yargı kararı söz konusu olduğu için izolatların yok edilmesi ve kararın kesinleşmesi aranmıştır. Ancak belirtmek gerekir ki, bu halde biyolojik örneklerden elde edilen bilgiler süresiz olarak saklanacaktır.

3. Ceza Muhakemesi Kanununun uygulanmasını gerektiren hallerde alınan biyolojik örnekler bakımından bu bentte belirtilen yok etme işlemlerinin gerçekleştirilmesi için Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemeler verilmiş olan karar ya da hükmün kesinleşmesini DNA analizi yapan laboratuvarlara bildirmekle yükümlü olacaktırlar. Bu bildirim başlangıcı karar veya hükmün kesinleşme anıdır. Süresi ise, kesinleşme tarihinden itibaren bir ay olarak belirlenmiştir.

(b) bendinde ise, bir suç sebebiyle olay yeri veya suçla bağlantılı diğer yerlerdeki biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ile buna ilişkin bilgilerin saklanması ve imhasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

1. Biyolojik örneklerden elde edilen izolatlar ve bunlardan elde edilen bilgiler, Ceza Muhakemesi Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirtilen kararların verilmesi halinde derhal yok edilecektir.

2. Ceza veya güvenlik tedbirine mahkumiyet ya da düşme halinde, elde edilen izolatlar, kanunlarda öngörülen cezanın alt sınırı beş yıla kadar olanlarda beş yıl; beş yıl ve daha fazla olanlarda ise on yıl süreyle saklanır. Bu durumda elde edilen bilgiler süresiz olarak saklanacaktır.

3. Bu bent hükmünün uygulanmasında Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemeler, karar ya da hükmün kesinleşmesini, DNA analizi yapan laboratuvarlara, karar veya hükmün kesinleşmesi tarihinden itibaren bir ay içerisinde bildirmekle yükümlüdür.

Fıkranın (c) bendinde, görevleri sebebiyle hayati risk taşıyanların biyolojik örnekleri, elde edilen izolatlar ile buna ilişkin bilgilerin saklanması ve imhasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Buna göre, elde edilen biyolojik örnekler ile bu örneklerden elde edilen izolatlar laboratuvar sonucu alındıktan sonra derhal yok edilir. DNA analizi sonucunda elde edilen bilgiler laboratuvarlarca ilgilinin veya ilgili kurumun istemi üzerine görevleri süresince saklanır ve daha sonra derhal imha edilir. İstemin bulunmaması halinde süresiz olarak saklanır.

Fıkranın (ç) bendinde, gönüllülerin biyolojik örnekleri, elde edilen izolatlar ve buna ilişkin bilgilerin saklanması ve imhasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Buna göre, elde edilen biyolojik örnekler ile bu örneklerden elde edilen izolatlar laboratuvar sonucu alındıktan sonra derhal yok edilir. DNA analizi sonucunda elde edilen bilgiler laboratuvarlarca ilgilinin istemi üzerine derhal imha edilir. İsteminin bulunmaması halinde, süresiz olarak saklanır.

Maddenin ikinci fıkrasında, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (c) bentlerinde belirtilen esaslar uyarınca DNA analizi yapılmak üzere laboratuvara gönderilen biyolojik örnekler, DNA analiz sonuçları ortaya çıktıktan sonra ilgili mercie analiz sonuçlarının yorumunu içeren rapor ile birlikte gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, elde edilen izolatların saklanmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Buna göre analiz hangi kurum veya laboratuvar tarafından yapılmış ise, izolatları da teknik koşullara ve usulüne uygun olarak aynı kurum ve laboratuvarın saklayacağı hükme bağlanmıştır. Burada önemle üzerinde durulması gereken husus, Bankaya elde edilen izolatların saklanması bakımından bir görev ve yükümlülük getirilmemiştir.

MADDE 12- Maddeyle DNA profillerinin yurt dışına aktarılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, DNA profillerinin yurt dışına aktarılmasına Banka tarafından karar verileceği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasına göre, DNA profillerinin yurt dışına aktarılmasında, profilin istendiği yabancı ülkede ülkemizdekine benzer eşdeğer ve etkin bir korumanın bulunması aranacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, birinci fıkrada belirtilen kuralın istisnası düzenlenmiştir. Buna göre, verinin istendiği ülkede etkin ve eşdeğer bir koruma bulunmasa dahi, ilgilinin açık rızasının bulunması koşuluyla bir hakkın tespiti, icrası veya korunması için aktarımı gerekli veya kanun gereği zorunlu olması halinde DNA profili yurt dışına aktarılabilir.

Maddenin dördüncü fıkrasında ise, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması ön planda tutularak yabancı ülke makamlarınca eş değer ve uygun bir korumanın yazılı olarak taahhüt edilmesi halinde DNA profili yurt dışına aktarılabilir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, Banka tarafından yurt dışına veri transferinde dikkate alınması gereken kriterler bentler halinde gösterilmiştir.

Maddenin altıncı fıkrasında suç soruşturması ve kovuşturmasına ilişkin hükümler saklı tutulmuştur. Maddenin beşinci fıkrasında Banka tarafından dikkate alınacak kriterler arasında fıkranın (a) ve (b) bentlerinde taraf olunan uluslararası anlaşmalar ile fiilî karşılıklı durumuna ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Bir suç soruşturması ve kovuşturmasının söz konusu olması hâlinde, bilindiği gibi, Ülkemizin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmeler bulunmaktadır. Bunlar arasında örneğin; Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi, Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi ve Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi sayılabilir. Bu gibi durumlarda, Banka öncelikli olarak taraf olunan uluslararası anlaşma hükümlerini, olmaması halinde ise fiilî karşılıklılık durumunu dikkate alacaktır. Bölgesel ve uluslararası adli yardım taleplerinin söz konusu olması halinde, yabancı ülke makamlarınca usulüne uygun olarak gönderilen suç soruşturma ve kovuşturmasına ilişkin talep belgeleri Türk adli makamlarınca ön incelemeden geçirildikten sonra talep konusunun DNA profiline ilişkin olması halinde adli makamlar bu talebi Bankaya bildireceklerdir. Dikkat edilmelidir ki DNA profillerinin suç soruşturması veya kovuşturması kapsamında yabancı ülkelere aktarılmasında nihai karar mercii yine Türk adli makamları olacaktır. Ancak adli makamlar buna ilişkin talepleri, Bankanın dördüncü fıkra hükmüne göre yapacağı değerlendirmeyi dikkate almak suretiyle sonuçlandıracaklardır.

Maddenin yedinci fıkrasında, DNA profillerinin yurt dışına aktarılmasına ilişkin esas ve usullerin yönetmelikte gösterileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 13- Madde ile Bankada tutulan DNA veri tabanının yapısına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasına göre, alınan örnekler üzerinden yapılan laboratuvar analizleri sonucu elde edilen DNA profillerinin niteliği ve amaç dışı kullanılmasının önlenmesi bakımından sisteme kodlanarak girilmesi esası kabul edilmiştir. Ceza Muhakemesi Kanununun 79 uncu maddesinde Moleküler genetik incelemeler yapılmasına hâkim tarafından karar verileceği, yine incelenecek örneklerin bilirkişiye ilgilinin adı, soyadı, adresi ve doğum tarihinin bildirilmeksizin verileceği öngörülmüştür. Ceza Muhakemesi Kanununun emredici nitelikteki bu hükmü göz önünde tutularak DNA analizi sonucu elde edilen profillerin sisteme kodlanmak suretiyle girilmesi kabul edilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında, veri bankasının yapısı düzenlenmiştir. Buna göre, DNA veri bankası sistemi, “suçla ilgili” ve “suç dışı” olmak üzere iki ana dizinden oluşacaktır. Bu

şekilde bir yapı içinde suçla ilgili ve suç dışı amaçlı verilerin karışmaları engellenmek istenmiştir. Tasarının 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca suçla ilgili profiller, ancak suçla ilgili ana dizinde yer alan DNA profilleri ile eşleştirilebilir. Bunun dışındaki profiller de ancak suç dışı dizini içindeki profillerle eşleştirilebilir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, sisteme veri girişinin hangi kurumlar tarafından yapılabileceği düzenlenmiştir. Buna göre, sisteme veri girişi, Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Dairesi Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Dairesi Başkanlığı tarafından yapılır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, üçüncü fıkrada belirtilen kurumlar dışındaki laboratuvarlar tarafından elde edilen DNA profillerinin kimlerin talebiyle sisteme kaydedileceği bentler halinde sayılmıştır. Bu laboratuvarlar tarafından elde edilen veriler sisteme Banka tarafından kaydedilecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında sisteme kaydedilecek verilerin niteliğine ilişkin hükme yer verilmiştir. 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında ulusal ve uluslararası standartlara ilişkin esas ve usullere uyulması gerekliliği belirtilmiştir. Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığının DNA analizi yapma yetkisi bu Kanundan kaynaklanmış olsa bile bunlar tarafından elde edilen veriler ancak bu Kanunda belirlenen esas ve usullere uygun olması hâlinde sisteme kaydedilecektir. Başka bir ifade ile bu Kanunda belirlenen esas ve usullere uygun olmayan veriler hangi kurumdan gelirse gelsin sisteme kaydedilmeyecektir.

Maddenin altıncı fıkrasında, sisteme veri girişine ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 14- Maddeyle Tasarıda öngörülen Banka bünyesinde oluşturulan sistem ile Bankada gerçekleştirilecek olan DNA profillerinin karşılaştırılması veya eşleştirilmesi ile yurtdışına aktarılması ve bu verilerinin elde edilmesine ilişkin işlemler ile bunların sonuçlarının gizli olacağı hükme bağlanarak DNA verileri bakımından, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle de koruma altına alınan özel hayatın gizliliği hakkının teminat altına alınması bakımından etkin bir koruma öngörülmüştür. DNA verilerinin kişisel veri kapsamında olması nedeniyle, Tasarı kapsamında gizliliğe özel bir önem verilmiştir. Tasarının 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında da aynı amaçlarla DNA analizi yapılmak üzere laboratuvarlara gönderilecek biyolojik örneklerin kodlanarak kime ait olduğunun analizi yapacak olan görevlilerden gizli tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Benzer düzenlemelere Ceza Muhakemesi Kanununun 79 uncu maddesinin ikinci fıkrasında da yer verilerek bu bilgilerin yetkisiz üçüncü kişilerin eline geçmesi engellenmek istenmiştir.

DNA analizi sonucunda elde edilen sonuçların bir “veri” niteliğine haiz olduğu gerek Ceza Muhakemesi Kanununda, gerekse Tasarıda bunların niteliği gereği kabul edilmiştir. Bilindiği üzere, Türk Ceza Kanununun Özel Hayata ve Özel Hayatın Gizlilik Alanına Karşı Suçlar başlıklı Dokuzuncu Bölümün 135 ilâ 138 inci maddelerinde kişisel verilere ilişkin fiiller, cezai yaptırıma bağlanmıştır. Esasen, madde gerekçesinde de belirtildiği gibi, bu maddeyle korunan hukuksal değer, kişilerin özel hayatıdır. Bu bağlamda DNA analizi yapılmasından başlayarak maddede sayılan her hangi bir işlem sırasında hukuka aykırı olarak bu verilere karşı suç işlenmesi halinde Türk Ceza Kanununda yer alan suç ve yaptırım kuralları uygulanacaktır. Belirtmek gerekir ki söz konusu bu eylemler bir kamu görevlisi tarafından ve görevin verdiği yetkinin kötüye kullanılması suretiyle işlenmesi hali, Türk Ceza Kanununun 137 nci maddesinde şahsa bağlı bir artırım nedeni olarak öngörülmüştür. Öte yandan, söz konusu suçun ortaya çıkartılması, başka bir anlatımla soruşturma veya kovuşturma organlarının önüne getirilmesi bakımından Türk Ceza Kanununda yeterli ve aydınlatıcı düzenlemeler yer almaktadır. Bu nedenle, DNA profillerinin analizinden elde edilmesine veya eşleştirilmesine kadar gizlilik kuralının gerektirdiği yasak ve emredici hükme

aykırı hareket edildiğine muttali olan kişisel veri sahibi, şikayet hakkını kullanmak suretiyle durumu soruşturma veya kovuşturma organlarının önüne getirebilecektir. Bir an için, fail tarafından işlenen suçun tipiklik bakımından Türk Ceza Kanununda öngörülen verilere ilişkin suçlara uymadığı düşünülse bile eylem yine cezasız kalmayacaktır. Nitekim, soruşturma ve kovuşturma bakımından Ceza Muhakemesi Kanununda yeterli, etkin ve aydınlatıcı düzenlemeler yer aldığı gibi fiilin cezalandırılması bakımından da asli norm-tali norm ilişkisinde de bu nevi yasak kurallara aykırılığın bir kamu görevlisi tarafından işlenmesi halinde tali norm vazifesi gören Türk Ceza Kanununun 257 ve devamı maddeleri uygulanabilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla suçun soruşturulması ve kovuşturulması halleri, birinci fıkra da öngörülen temel kuralın istisnası olarak kabul edilmektedir.

MADDE 15- Maddede DNA veri tabanında tutulan profillerin karşılaştırılması düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, suçla ilgili DNA profillerinin karşılaştırılması hususu düzenlenmiştir. Bu karşılaştırmanın Ceza Muhakemesi Kanununa uygun olarak, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde ise mahkeme veya hâkimin talebiyle yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu karşılaştırma sonucu, yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmayla ilgisi olmayan ancak, diğer bir suçun işlendiği şüphesini uyandıracak bir eşleştirmenin elde edilmesi halinde; sonuç muhafaza altına alınarak durum derhal ilgili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilecektir.

Fıkranın (b) bendinde “Suç dışı” dizin içindeki DNA profillerinin karşılaştırılmasının ancak mahkemeler veya Cumhuriyet başsavcılıkları ile ilgili diğer kamu kurum, kurul veya kuruluşlarınca talep edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Fıkranın (c) bendinde suçla ilgili veya suç dışı dizin içindeki DNA profillerinin karşılaştırılmasının, adli yardımlaşma ve uluslararası istinabe kurallarına göre yabancı adli makamlar tarafından talep edilmesi halinde, Ülkemizin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmeler ile karşılıklılık esasının uygulanacağı, bu yapılırken bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslar göz önünde tutulacağı öngörülmüştür.

Fıkranın (ç) bendine göre, Banka tarafından sistemdeki DNA profillerinin karşılaştırılması ve eşleştirilmesi sonucunda, elde edilen DNA profillerinin anlaşılır yorumu, istemde bulunan mercie, gizlilik kaydı içeren bir rapor olarak gönderilir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, karşılaştırmaya ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Tasarının 13 ncü maddesinin ikinci fıkrasında DNA veri bankası sisteminin, suçla ilgili ve suç dışı olmak üzere iki ana dizinden oluşacağı öngörülerek farklı amaçlarla elde edilen profillerin karşılaştırılması önlenmek istenmiştir. Yine Tasarının 4 üncü maddesinin (b) bendinde DNA verilerinin Kanunların belirtmiş olduğu meşru amaçlar için toplanması ve bu amaçlara aykırı olarak kullanılmaması ve aktarılmaması ilkesi getirildiğinden suçla ilgili veriler, ancak suçla ilgili ana dizinde yer alan DNA profilleriyle, bunun dışındaki verilerin de ancak suç dışı dizini içindeki profillerle eşleştirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin son fıkrasında ise, profillerin eşleştirilmesine ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 16- Maddede DNA analiz iznine sahip kurum ve laboratuvarların uyacakları esaslar gösterilmiştir.

DNA analizi yapmaya yetkili kurum ve laboratuvarlar Tasarının 7 nci maddesinde belirtilmişti. Maddede DNA analizi yapmaya yetkili olan laboratuvarlar bakımından yapılacak usulî işlemler gösterilmiştir. Belirtmek gerekir ki, Tasarının 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan kurumlar bakımından böyle bir başvuruda bulunma zorunluluğu yoktur. Maddede sayılan esaslar bunların dışında kalan laboratuvarlar

bakımından söz konusu olacaktır. Madenin birinci fıkrasında söz konusu laboratuvarların faaliyetlerine başlamadan önce Bankaya hitaben sunacakları başvuru formunda gerekli bilgileri tam ve doğru olarak sunma yükümlülüğü getirilmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında ise, Banka tarafından söz konusu başvuru formunun onbeş işgünü içerisinde incelenmesi gerektiği belirtilmiş, bir eksikliğin bulunması halinde, bunun giderilmesi için başvuru sahibine ek süre verileceği öngörülmüştür.

Maddenin üçüncü fıkrasına göre; Banka Tasarıda belirtilen koşulların tam olarak gerçekleştiğinin tespit edilmesi halinde başvurunun kabulüne karar verecek ve bu karar daha sonra Sağlık Bakanlığına bildirilecektir.

MADDE 17- Maddede Bankaca verilen DNA analiz izninin hangi hallerde iptal edileceği saymak suretiyle belirtilerek hüküm altına alınmıştır.

MADDE 18- Maddede DNA analizi yapma iznine sahip laboratuvarların hukuki sorumlulukları bakımından genel hükümlere tâbi olacağı hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda söz konusu laboratuvarlar, genel hükümler gereğince bu Kanunun veya bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerinin ihlâli suretiyle üçüncü kişilere verdikleri zararları, kusursuz olduklarını ispat etmedikleri sürece tazminle yükümlü olacaklardır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise laboratuvarların sorumluluğunu genişleten bir düzenlemeye yer verilmiştir. Buna göre; laboratuvarların üçüncü kişilere ve DNA veri sahibine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran ya da sınırlandıran her türlü şart geçersiz sayılacaktır.

MADDE 19- Maddede DNA analizi yapma iznine sahip laboratuvarların denetimine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında laboratuvarların denetiminin Sağlık Bakanlığı tarafından yapılacağı öngörülmüştür. Sağlık Bakanlığının bu denetimleri iki yıllık aralıklarla yapacak, ancak daha sonra laboratuvarların fiziki koşullarının değişmesi, çalışan elemanların yetersizliği, çelişkili raporların çıkması, başvuru sırasında taşıdığı koşulların tümünü veya bir kısmını kaybetmesi gibi hallerde Bankanın talebi halinde bu süre beklenmeksizin de denetimin yapılabileceği hüküm altına alınmıştır. Banka tarafından denetim yapılmasına ilişkin talep halinde Bankanın gerekçe göstermesi gerektiği ifade edilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında denetleme kriterleri sıralanarak bunların her hangi birinin olmadığı tespit edildiğinde neler yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, yapılan denetim sonucunda bir suç işlendiğinin tespit edilmesi halinde yapılacak işlemler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, gerçek veya tüzel kişilere ait laboratuvarlar aracılığıyla veya bu laboratuvarlarda çalışan görevlilerin bir suça mahkum olmaları halinde yapılacak hususlara yer verilmiştir. Türk Ceza Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasında bir kamu kurumunun verdiği izne dayalı olarak faaliyette bulunan özel hukuk tüzel kişisinin organ veya temsilcisinin iştiraki ile ve bu iznin verdiği yetkinin kötüye kullanılması suretiyle tüzel kişi yararına işlenen kasıtlı suçlardan mahkumiyet halinde iznin iptaline karar verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu gibi durumlarda laboratuvarların çalışma izinlerinin Banka tarafından kaldırılması gündeme gelebileceğinden mahkemece hükmün kesinleşmesinden itibaren bir ay içinde ilamın Bankaya gönderilmesi ve Banka nezdinde kayıt tutulması esası getirilmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Sağlık Bakanlığının istemi halinde Banka tarafından gerekli desteğin sağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

MADDE 20- Maddede uygulanmayacak hükümlere yer verilmiştir. Buna göre, Tasarının 16 ilâ 19 uncu maddesi hükümleri Tasarının 7 nci maddesinin (a) bendinde belirtilen kurumlar ile (b) bendinde belirtilen üniversiteler hakkında uygulanmayacaktır. Belirtmek gerekir ki, bu kurumlar hakkında tabi oldukları mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Maddenin son fıkrasında ise özel kanun hükümleri saklı tutulmuştur.

MADDE 21- Maddenin birinci fıkrasıyla; bilimsel, idarî ve malî özerkliğe sahip ve Başbakanlıkla ilgili Ankara'da Millî DNA Veri Bankası kurulması öngörülmüştür.

Bankayla, DNA profillerinin saklanması ve işleme tabi tutulmasında uygulama birliği sağlanması ve halen Adli Tıp Kurumu, Emniyet ve Jandarma Kriminal Daireleri bünyesinde tutulan profillerin Bankada birleştirilerek ortak bir veri tabanının oluşturulması amaçlanmıştır. Ortak bir veri tabanı kurulması ve Bankada saklama ve işleme tabi tutma esaslarının belirlenmesiyle de DNA profillerinin uluslararası standartlara uygun olarak korunması da gerçekleşmiş olacaktır.

Karşılaştırmalı hukuka bakıldığında, benzer nitelikteki DNA Veri Bankalarının da kurulmuş olduğu görülmektedir. Örneğin; Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Fransa, İspanya, İzlanda, İngiltere, Avusturya ve Kanada gibi ülkelerde benzer yapılanmalar mevcuttur. DNA verilerinin taşıdığı yüksek önem bakımından, Bankanın, herhangi bir siyasi veya kurumsal etki altında kalmasının engellenmesi bakımından idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kurulmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Dikkat edilmelidir ki, Bankada insan vücuduna ait doku veya kan örnekleri veya bunlardan elde edilen izolatlar değil, bu izolatların değerlendirilmesi neticesi elde edilen DNA verileri elektronik ortamda saklanacaktır. Banka esasen, işlenen verilerin değişik sorgulamalara cevap verdiği bir bilgisayar sisteminden oluşacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Tasarıda hüküm bulunmayan hallerde Bankanın özel hukuk hükümlerine tabi olacağı belirtilmiştir.

MADDE 22- Maddede Bankanın görevleri bentler halinde sayılmıştır.

MADDE 23- Maddeyle Bankanın teşkilât yapısı düzenlenmiştir. Buna göre, Bankanın; Başkanlık, Yürütme Kurulu, Danışma Kurulu, ana hizmet birimleri, danışma birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşması öngörülmektedir.

MADDE 24- Maddeyle, Başkanlığın Başkan ve başkan yardımcısından oluşacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 25- Maddenin birinci fıkrasıyla, Başkan ve başkan yardımcısının nitelikleri ve atama usulleri düzenlenmiştir. Buna göre, Başkan ve başkan yardımcısının; Tıp veya Fen Fakültelerinden en az lisansüstü eğitim belgesi almış, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi seviye tespit sınavında İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden en az (C) düzeyinde veya bu dillerden herhangi birisinden Üniversitelerarası Dil Sınavından en az (65) yabancı dil puanı alan, Devlet memuru olma niteliğine sahip, mikrobiyoloji ve klinik mikrobiyoloji, adli biyoloji, genetik veya moleküler biyoloji alanlarından birisinde, kamu veya özel kuruluşlarda fiilen en az on yıl görev yapmış ve otuzbeş yaşını doldurmuş olması aranan bir nitelik olarak belirlenmiştir. Öte yandan maddede, Başkan ve başkan yardımcısının atama usullerine ilişkin özel bir düzenlemeye de yer verilmiştir. Buna göre; Başkan, müşterek kararnameyle, başkan yardımcısı ise Yürütme Kurulu üyeleri arasından başkan tarafından atanacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise başkan ve başkan yardımcısının görev süreleri düzenlenmiştir. Buna göre, Başkan ve başkan yardımcısı dört yıl olarak atanacak, bu sürenin bitiminde aynı usulle, ancak bir kez daha yeniden atanabilecekleri hükme bağlanmıştır.

MADDE 26- Maddeyle Başkanın görev ve yetkileri bentler hâlinde sayılmıştır.

MADDE 27- Maddeyle başkan yardımcısının görevleri sayılmaktadır.

MADDE 28- Maddenin birinci fıkrasıyla, Yürütme Kurulunun oluşumu düzenlenmektedir. Buna göre Yürütme Kurulu; başkan, başkan yardımcısı, Adli Tıp Kurumu Biyoloji İhtisas Dairesinden bir, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanlığı Biyolojik İnceleme Şube Müdürlüğünden bir, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı Biyolojik İncelemeler Şube Müdürlüğünden bir, Adalet Bakanlığında kamu hukuku veya ceza hukuku alanında en az lisansüstü eğitim almış birinci sınıf hâkimlerden bir, Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve tıbbî genetik, mikrobiyoloji veya moleküler biyoloji alanında uzmanlığa sahip öğretim üyeleri arasından belirleyeceği bir ve Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünden bir kişi olmak üzere yedi üyeden oluşacaktır. Başkan aynı zamanda Yürütme Kurulu başkanlığı görevini de üstlenecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında Yürütme Kurulu başkanının banka başkanı olacağı hükme bağlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, Kurul üyelerinin konusunda belli bir tecrübe ve deneyime sahip olanlar arasından seçilmelerinin sağlanması amacıyla, hâkim ve savcı üye hariç olmak üzere, üyelerin yüksek öğrenim görmüş ve kamu hizmetinde en az yedi yıl fiilen çalışmış olmaları şartı getirilmektedir.

Kurul üyelerinin görev süresi, üyelerin bilgi deneyim ve tecrübelerinden azamî istifade edilmesi ve kurumsal hafızanın sürekliliğinin sağlanması amacıyla dört yıl olarak öngörülmüş ve süresi sona eren üyelerin yeniden seçilebilmesine imkan sağlanmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasıyla, Bankanın, 14 üncü maddede belirtilen özerk yapısı gereğince; Kurul başkan ve üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemeyecektir. Ancak, atanmaları için gerekli şartları taşımadığı anlaşılan, taksirli suçlar hariç olmak üzere, görevleri ile ilgili olarak işledikleri bir suçtan dolayı en az altı ay ve daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı haklarında verilen mahkumiyet kararı kesinleşen kurul başkan ve üyelerinin görev süreleri dolmadan atanmalarındaki usule uygun olarak görevlerinden alınabilecektir. Bu hallerde yeni atama ve seçim işlemleri 6 ncı maddede belirtilen esas ve usullere göre yapılacaktır.

Maddenin son fıkrasında ise, Kurulun çalışma esas ve usullerine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Buna göre, Kurul, tam gün esasına göre çalışacaktır. Kurulun toplantı yeter sayısı en az beş üye olarak belirlenmiş, karar yeter sayısı ise, üye tam sayısının yarısından bir fazlası olarak belirlenmiştir.

MADDE 29- Maddeyle Yürütme Kurulunun görevleri bentler hâlinde sayılmaktadır.

MADDE 30- Maddenin birinci fıkrasıyla Danışma kurulunun oluşumu düzenlenmektedir. Buna göre Danışma Kurulu; Başbakanlık Müsteşarı veya onun yokluğunda görevlendireceği Müsteşar Yardımcısı, Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve tıbbî genetik veya moleküler biyoloji alanında uzmanlığa sahip öğretim üyeleri arasından belirleyeceği bir üye, Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğünden en az birinci sınıfa ayrılmış hâkimler arasından belirlenecek bir üye, Türkiye Barolar Birliğinin mesleki kıdemi en az on yıl olan üyeleri arasından belirleyeceği bir üye ve Türk Akreditasyon Kurumu Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığının belirleyeceği bir üye ve ayrıca kurulun doğal üyesi olarak; Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanı, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Daire Başkanı, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanı da dahil olmak üzere dokuz üyeden oluşacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla Danışma Kuruluna Başbakanlık Müsteşarının başkanlık edeceği öngörülmüş olup, dördüncü fıkrasıyla; Danışma Kurulunun Başkanın gerekli gördüğü hallerde her zaman olmak üzere, her takvim yılında en az iki defa toplanacağı hükme bağlanmıştır.

Maddenin son fıkrasında ise, danışma kurulunun yazı işleri hizmetlerinin Banka tarafından yürütüleceği belirtilmiş ve bu kurulun toplantı çalışma esas ve usullerinin ise yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

MADDE 31- Maddeyle danışma kurulunun görevleri bentler halinde sayılmıştır.

MADDE 32- Maddeyle Bankanın hizmet birimlerine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Hizmet birimlerinin teşkilatlandırılmasında, 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13/12/1983 Gün ve 174 sayılı, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınmıştır. Maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (c) bentlerinde ana hizmet birimi, danışma birimi ve yardımcı hizmet birimlerinin oluşumu daire başkanlığı şeklinde düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla daire başkanlıklarında hizmetin yeterli şekilde yerine getirilmesini sağlayacak ölçüde uzman istihdam edileceği hükme bağlanmıştır. Belirtmek gerekir ki Bankanın bu Tasarıyla kendisine yüklenen görev ve fonksiyonları dikkate alındığında, Banka hizmet birimlerinin de bu amaçlara uygun olarak uzmanlık esaslarına göre görevini yerine getirecektir.

Maddenin son fıkrasıyla ise daire başkanları ile diğer personelin atanma usulüne ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Buna göre daire başkanları Yürütme Kurulunun önerisi ve Başkan onayıyla; bankada görevli diğer personel ise Başkan Olur'u ile atanacaktır.

MADDE 33- Maddede Veri İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri bentler halinde sayılmıştır.

MADDE 34- Maddeyle eğitim hizmetleri dairesi başkanlığının görevleri bentler halinde sayılmıştır.

MADDE 35- Maddeyle, hukuk müşavirliğinin görevleri bentler hâlinde sayılmıştır.

MADDE 36- Maddeyle insan kaynakları ve destek hizmetleri dairesi başkanlığının görevleri belirlenmektedir.

MADDE 37- Maddeyle, Milli DNA veri bankası uzman yardımcılığına atanabilmek için gerekli koşullar belirlenmektedir.

MADDE 38- Maddeyle Milli DNA Veri Bankası uzmanlığına ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

DNA verilerinin niteliği, kişilerin temel hak ve özgürlükleri gibi Tasarıyla korunması öngörülen hukukî hak ve menfaatler birlikte değerlendirildiğinde, özellikle 29 uncu maddenin (d) bendinde belirtilen görevin yerine getirilebilmesi bakımından Banka teşkilâtında uzman personel çalıştırılmasının önemi her türlü izahtan varestedir. Özellikle veri işlem dairesinin görevleri bakımından son derece hayati bir öneme haiz söz konusu ihtiyacın, Bankanın kendi bünyesinde görevlendirerek eğiteceği uzman personel tarafından karşılanması, uzun vadede

Bankanın uzman personel bakımından, zaten ciddi bir personel sıkıntısı çeken diğer kurumlara olan bağımlılığını da ortadan kaldıracaktır.

Maddenin birinci fıkrasına göre, Milli DNA Veri Bankası uzman yardımcılığına atananlar; en az beş yıl çalışması, olumlu sicil alması, konuları ile ilgili hazırlayacakları uzmanlık tezinin Yürütme Kurulu tarafından kabul edilmesi, açılacak mesleki ve yeterlik sınavında başarılı olması, KPDS sınavından İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden en az (C) düzeyinde yabancı dil puanı alması halinde, “DNA Veri Bankası Uzmanı” unvanını alabilecektir. Belirtmek gerekir ki, bu madde hükümlerine göre alınan “DNA Veri Bankası Uzmanı” unvanı, akademik ve bilimsel bir unvan olmayıp sadece bu Kanunun uygulanması bakımından gerekli deneyimlerin kazanılmasının bir gerekliliğini ifade etmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası hükmüne göre, yapılan sınavlarda iki kez başarılı olmayanlar görevlerine uzman yardımcısı olarak devam edebileceklerdir.

Maddenin son fıkrasında ise, Milli DNA Veri Bankası uzman yardımcılığı sınavı ile Milli DNA Veri Bankası uzmanlığı sınavının uygulama şekil ve esasları yönetmelikte düzenlenecektir.

MADDE 39- Maddeyle Bankada görev alan tüm personelin görevleriyle ilgili olarak sır saklama yükümlülüğü düzenlenmektedir.

MADDE 40- Maddede Bankanın bütçe ve gelirlerine ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasına göre, Banka bütçesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cetvel için öngörülen usul ve esaslara göre hazırlanarak kabul edilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Bankanın gelirleri bentler halinde sayılmıştır. Fıkra hükmüne göre Banka gelirleri şu şekilde olacaktır: Banka adına konulacak ödenek, yayın ve eğitim gelirleri, Bankaya ait taşınır ve taşınmaz mallardan elde edilen gelirler, DNA profillerinin karşılaştırılmasından elde edilen gelirler ve söz konusu gelirlerin nemalandırılması suretiyle elde edilecek gelirler ile DNA analizi yapma iznine haiz laboratuvarlarca her bir DNA analizi karşılığında alınacak ücretin yüzde ikisi tutarındaki karşılığı.

Maddenin üçüncü fıkrasında laboratuvarlar tarafından yapılan analizler için alınacak ücretlere ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Bankanın görevlerinden birisi de DNA analizlerinde laboratuvarlar tarafından alınacak ücretin alt ve üst sınırlarını belirlemek olarak düzenlenmiştir. Laboratuvarlar ücretlendirme yaparken her bir analiz için Bankaca belirlenen alt ve üst sınırlara uymak zorundadırlar.

MADDE 41- Maddede Bankanın gider ve mallarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasına göre, Banka harcamaları Yürütme Kurulunun kararıyla yürürlüğe giren yıllık bütçe esaslarına göre yapılacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Bankanın yıllık hesaplarıyla harcamalarına ilişkin denetim mekanizmasının ve bu denetim mekanizmasının işlemesine matuf tedbirlerin ne şekilde işleyeceğine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Belirtmek gerekir ki, bu madde hükümlerine göre yapılan her türlü denetim sonuçlarıyla bunlara ilişkin işlemleri gösterir raporlar bakımından da bir dış denetim mekanizması getirilmiş bulunmaktadır. Madde hükmüne göre bu dış denetim mekanizması Türkiye Büyük Millet Meclisince yerine getirilecektir. Zira, ikinci fıkranın son cümlesinden de anlaşılacağı üzere denetim sonuçları ve raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması zorunludur. Böylelikle Bankanın faaliyet

ve işlemleri Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine tabi tutularak, hem DNA verilerinin korunması hem de Bankanın hukuka uygun olarak görevlerini yerine getirmesi doğrultusunda önemli güvenceler getirilmektedir.

Maddenin son fıkrasında ise, Bankanın destek hizmet faaliyetleri kapsamında giderlerin ne şekilde yapılacağı ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Her şeyden önce bu Tasarı hükümlerine göre yapılacak DNA analizleri, bu analizin yapılmasında kullanılan materyallerin maliyeti göz önünde tutularak analizler için Bankaya kaydedilen veri miktarı göz önünde tutularak sarf malzemesinin temini hususunda destek sağlama yükümlülüğü getirilmiştir. Belirtmek gerekir ki, söz konusu bu destek sağlama yükümlülüğü kapsamı belirgin olmayan, başka bir anlatımla ucu açık bir yükümlülük değildir. Yükümlülüğün yerine getirilmesi bakımından olmazsa olmaz niteliğinde belli bir takım koşullar da fıkrada yer almaktadır. Buna göre; bir defa destek sağlanacak olan laboratuvar Tasarının 7 nci maddesi hükmüne göre DNA analizi yapılmasına yetkilendirilmiş bir laboratuvar olmalıdır. Bu cümleden olmak üzere yetkilendirilmemiş bir laboratuvarın Banka tarafından desteklenmesi söz konusu olamayacaktır. İkinci olarak, yapılacak destek laboratuvarların yaptıkları analizler için kaydettikleri veri miktarı dikkate alınacaktır. Dikkat edilmelidir ki, burada objektif bir ölçüt getirilmiştir. Bankanın laboratuvarlara destek faaliyeti bu getirilen ölçüt dikkate alınmak suretiyle ifa edilecektir. Son olarak, Bankanın DNA analizi yapacak laboratuvarlara desteği Yürütme Kurulunun belirleyeceği oranlarda olmak durumundadır. Dikkat edilmelidir ki, Bankanın gelir ve giderlerinden sorumlu bir organ olarak yönetim kurulu Bankanın mali disiplini ve mali portresini dikkate almak suretiyle bu oranları belirleyecektir. Son olarak ifade etmek gerekir ki, bu koşuldan da anlaşılacağı üzere, laboratuvarlara destekleme sağlama ameliyesi ucu açık bir yükümlülük olarak düzenlenmemiştir. Ayrıca, fıkranın son cümlesinde analiz bedeli, analizi talep edenlerce ödenen laboratuvar için bu fıkra hükmünün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 42- Maddede Başkan, Yürütme Kurulu üyeleri, seçikle gelen kamu görevlileri ve danışma kurulu üyeleri ile diğer personelin mali ve özlük haklarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

MADDE 43- Maddede cezai hükümlere yer verilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasına göre, 7 nci maddede birinci fıkrasında sayılan DNA analizi yapmaya yetkili olmadığı halde DNA analizi yapanların 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılacağı belirtilmiştir.

Avrupa Birliğinin 95/46 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Direktifin 7 nci maddesine göre verileri işleyenler, kural olarak bu verileri ilgili kişinin rızası dışında herhangi bir işleme tâbi tutamazlar. Direktifte “veri işleme” tanımına, verilerin üçüncü kişilere aktarılması da girmektedir. Aynı zamanda söz konusu Direktifin 16 ve 17 nci maddelerine göre verileri işleyenler, işlemenin gizliliğini ve güvenliğini sağlamak için gerekli teknik ve idarî tedbirleri almakla yükümlü kılınmaktadır. Buna göre; maddenin ikinci fıkrasıyla, Tasarı hükümlerine göre elde edilen DNA verileri ile bu verilerin elde edilmesi sürecindeki bütün laboratuvar işlemlerinin gizli olacağı kabul edilmiş, bu verileri açıklayan, yayan, bir başkasına veren, ele geçiren veya aktaranlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükmüne göre cezaya hükmolunacağı belirtilmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Tasarının 11 inci maddesinde düzenlenen biyolojik örneklerin saklanması veya yok edilmesine ilişkin emredici kurallara aykırı hareket edenlerin Türk Ceza Kanununun 138 inci maddesine göre cezalandırılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin son fıkrasıyla, DNA verilerinin taşıdığı büyük önem nedeniyle maddede yazılı suçları işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununa göre tayin edilecek hapis cezalarının yarı oranında arttırılması hükme bağlanmıştır.

MADDE 44- Maddeyle, 8 inci maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen kurum veya laboratuvarlar hakkında uygulanacak idari yaptırım düzenlenmiştir.

MADDE 45- Maddeyle Tasarıda öngörülen suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunması öngörülmektedir.

MADDE 46- Maddeyle 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca görev sebebiyle işlenen suçlar dolayısıyla soruşturma izni verme yetkisi bakımından yetkili makamlar tayin edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Bankanın para, evrak ve her çeşit malların Devlet malı hükmünde olacağı ifade edilmiştir. Bankanın Başkan, başkan yardımcısı, Yürütme Kurulu üyeleri ve diğer personelinin görevleri nedeniyle işledikleri suçlar ile bunlara karşı işlenen suçlar bakımından Türk Ceza Kanununun uygulanmasında kamu görevlisi sayılacakları hüküm altına alınmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrasıyla özel kanun hükümlerinin saklı olduğu ifade edilmiştir. Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre, adli görevini ihmal edenler ile kötüye kullanan kamu görevlileri hakkında Cumhuriyet savcısı tarafından doğrudan doğruya soruşturma yapılacaktır. Bu Kanunda belirtilen bazı görevlerin adli görev kapsamında olması nedeniyle maddede bunlar hakkında Cumhuriyet savcısı tarafından doğrudan doğruya soruşturma yapılacağı öngörülmüş, genel usul hükümlerine ilişkin düzenlemelere uygun olarak özel kanun hükümleri de saklı tutulmuştur.

MADDE 47- Maddeyle Banka çalışanları hakkında uygulanacak disiplin hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 48- Maddeyle, kamuda açıklık ve şeffaflık ilkesinin bir gereği olarak ve Kurumun etkin ve verimli çalışmasına katkı sağlamak amacıyla, Bankanın faaliyetlerine ilişkin olarak her yıl mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait kararları, yaptığı düzenlemeleri ile bunların ekonomik ve sosyal etkilerini analiz eden bir faaliyet raporunun hazırlanması, hazırlanan raporun, Yürütme Kurulu kararları ve diğer düzenlemeler ile birlikte Yürütme Kurulunun belirleyeceği esas ve usullere göre yayınlanması öngörülmüştür.

MADDE 49- Maddeyle Tasarının uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları gösteren yönetmeliklerin, altı ay içinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Banka tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 50- Maddeyle, yeni kurulacak olan Bankanın ihtiyaçlarının acilen karşılanabilmesini temin etmek bakımından, Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesine bir bent eklenerek, Tasarının anılan Kanun hükümleri kapsamı dışına çıkartılması sağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1 – Maddede Bankanın teşkilatlanmasını Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde tamamlaması öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 2- Maddeyle, Bankanın araç, gereç ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin olarak bir takım idarî ve malî hükümlere yer verilmektedir.

GEÇİCİ MADDE 3- Maddeyle, Bankanın teşkilât yapısının oluşturulabilmesi için Yürütme Kurulu üyelerinin, Tasarının yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde kurumlarınca belirlenip atanması öngörülmüştür.

GEÇİCİ MADDE 4- Maddede, geçici personel görevlendirilmesine ilişkin ayrıntılı hükümlere yer verilmiştir.

Kamu kurumlarında ve üniversitelerde mevcut Adli Tıp uzmanı sayısının yetersizliği ve Bankanın teşkilatlanmasına müteakip, Bankada görev alacak personel eksikliği dikkate alınarak, Bankanın kuruluşu, buralarda görev yapacak personelin atanması, göreve başlaması ve eğitimi gibi işlemler sonuçlanıncaya kadar Tasarıda verilen görevlerin; Adli Tıp Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminâl Dairesi ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminâl Dairesinden konularında uzman personelden geçici görevlendirme suretiyle yerine getirileceği hükme bağlanmış ve buna ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, geçici görevlendirme suretiyle kendilerinden yararlanılan personelin mali ve özlük haklarının kendi kurumları tarafından karşılanacağı, üçüncü fıkrada geçici görevlendirmenin ne suretle yapılacağı belirtilmiş ve dördüncü fıkrada da geçici görevlendirmenin bir yıl süre ile yapılacağı, bu sürenin ancak bir yıl daha uzatılabileceği hükme bağlanmıştır. Maddenin beş ve altıncı fıkralarında ise, geçici görevlendirilen personele ödenecek harcırah ve tazminata ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5- Maddeyle, Banka bünyesinde oluşturularak DNA veri tabanına Tasarının yürürlüğe girdiği tarihten önce maddede sayılan kurumlarca elde edilen DNA profillerinin de kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 51- Maddeyle, Bankanın kadrolarının tespitine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

MADDE 52- Yürürlük maddesidir. Maddenin birinci fıkrasının (a) bendiyle; Bankanın teşkilatlanmasının bir an önce sağlanması bakımından Tasarının bazı maddelerinin, yasalaşmasından sonra yayımı tarihinde yürürlüğü girmesi öngörülmüştür.

MADDE 53- Yürütme maddesidir.